

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 16Co/62/2025
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6121468937
Dátum vydania rozhodnutia: 16. 12. 2025
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Anna Snopčoková
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2025:6121468937.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Banskej Bystrici v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Anny Snopčokovej a členov senátu JUDr. Evy Dzúrikovej a JUDr. Vladimíra Šalamúna, v právnej veci žalobkyne A. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom C. D. E. XXXX/XX, F. F., právne zastúpená JUDr. Erik Štěpánek, advokát, so sídlom Ladislava Hudeca 15326/2A, Banská Bystrica, IČO: 52 075 958 proti žalovanej G. H. I., zubná lekárka, s miestom podnikania J. X/X, F. F., H.: XX XXX XXX, právne zastúpená Advokátska kancelária JUDr. Martina Slosiariková, s. r. o., so sídlom Topoľová 33, Banská Bystrica, IČO: 54 830 591 a intervenientovi Union poisťovňa, a.s., so sídlom Karadžičova 10, Bratislava, IČO: 31 322 051, o zaplatenie 5.875,- Eur, o odvolaní žalovanej a žalobkyne proti rozsudku Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. 20C/58/2021 zo dňa 06.05.2025, takto

rozhodol:

I. Rozsudok Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. 20C/58/2021 zo dňa 06.05.2025 vo výrokoch I., II., IV., V. a VI. p o t v r d z u j e .

II. Rozsudok Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. 20C/58/2021 zo dňa 06.05.2025 vo výroku III. zrušuje a konanie v tejto časti z a s t a v u j e .

III. Žiadna zo strán nemá právo na náhradu trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Odvolaním napadnutým rozsudkom zo dňa 06.05.2025 súd prvej inštancie žalovanej uložil povinnosť zaplatiť žalobkyni titulom náhrady nákladov na liečenie sumu 55,- Eur v lehote 3 dní odo dňa právoplatnosti rozhodnutia (výrok I.). Výrokom II. uložil žalovanej povinnosť zaplatiť žalobkyni titulom nemajetkovej ujmy sumu 3.000,- Eur v lehote 3 dní odo dňa právoplatnosti rozhodnutia. V prevyšujúcej časti súd žalobu zamietol (výrok III.). Ďalej rozhodol, že žalobkyňa má nárok na náhradu trov konania vo výške 100 % titulom nemajetkovej ujmy, ktoré je žalovaná povinná zaplatiť žalobkyni v lehote 3 dní odo dňa právoplatnosti uznesenia o výške trov tohto konania (výrok IV.). Ďalej rozhodol, že žalovaná má nárok na náhradu trov konania voči žalobkyni podľa pomeru úspechu v konaní vo výške 94,14 %, ktoré je žalobkyňa povinná zaplatiť žalovanej v lehote 3 dní odo dňa právoplatnosti uznesenia o výške trov konania (výrok V.). Rozhodol, že intervenient má nárok na náhradu trov konania voči žalobkyni podľa pomeru úspechu v konaní vo výške 94,14 %, ktoré je žalobkyňa povinná zaplatiť intervenientovi v lehote 3 dní odo dňa právoplatnosti uznesenia o výške trov konania (výrok VI.).

Súd prvej inštancie o žalobe žalobkyne rozhodol v poradí druhým rozsudkom, keď prvýkrát o nároku žalobkyne rozhodol rozsudkom sp. zn. 20C/58/2021 zo dňa 11.05.2023 v spojení s dopĺňacím rozsudkom sp. zn. 20C/58/2021 zo dňa 04.07.2023.

V odôvodnení rozhodnutia súd prvej inštancie uviedol, že predmetom konania bol uplatnený nárok žalobkyne na náhradu nákladov spojených s liečením vo výške 1.875,- Eur a náhrada nemajetkovej ujmy vo výške 4.000,- Eur.

Z vykonaného dokazovania bolo nesporne preukázané, že žalobkyňa bola v zdravotnej starostlivosti žalovanej od roku 2008 do dňa 29. 05. 2020 a na vlastnú žiadosť bola v uvedený deň vyradená zo stomatologickej starostlivosti žalovanej.

Z listinného dôkazu, spisu Úradu pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou č. spisu 16880/2020/602, PO 832/2020 bolo zistené, že bol prešetrovaný podnet žalobkyne na poskytnutú zdravotnú starostlivosť u žalovanej a bol vykonaný dohľad s využitím zdravotnej dokumentácie a stanoviska dohliadaného subjektu, spolupracujúceho subjektu, odborného konzultanta, úradu z odboru stomatológia, čelustná ortopédia a bolo zistené, že do stomatologickej starostlivosti žalovanej bola prijatá podľa záznamov od roku 2008. Vzhľadom na vrodené chýbanie zuba 12 bolo navrhnuté dohliadaným subjektom vytvorenie priestoru pre náhradu zuba 12 ortodontickou liečbou. V roku 2011 sa posunom zuba 13 vytvoril priestor pre zub 12 a dohliadaný subjekt zhotovil náhradu zuba 12 na sklených vláknach (adhezívny mostík). Pri tomto riešení časom dochádzalo k uvoľňovaniu modelácie, čo je zaznamenané v zdravotnej dokumentácii. Po opakovaných uvoľneniach adhezívneho mostíka aj vzhľadom na to, že trvalý predčasný kontakt na zube 11 pravý stredný rezák, nadbytkom fixačnej hmoty spôsobil posun vykrivenie tohto zuba a zväčšenie medzery pre zub 12, dohliadaný subjekt navrhol trvalé riešenie náhrady zuba 12. Z uvedeného oznámenia ďalej bolo zistené, že žalobkyňa súhlasila s navrhnutým fixným mostíkom typu dens pendens (korunka na zube 13 ponesie voľný člen náhrady zuba 12) aj za cenu nutnosti preparácie zbrúsenia zuba 13, ktorá bola vykonaná v januári 2019. Prvá protetická práca bola zhotovená ako provizórium zo živice. Po nalepení tejto protetiky žalobkyňa zistila, že nenahrýza na zadné zuby. Dohliadaný subjekt pristúpil k zbrusovaniu dolných frontálnych zubov, napriek tomu náhrada vypadávala a musela byť opakovane fixovaná. Posledný záznam zo zdravotnej dokumentácie je zo dňa 04.03.2020, v ktorom je uvedené, že sa žalobkyňa nedostavila na oštieh a dňa 29.05.2020 bola na vlastnú žiadosť vyradená zo stomatologickej starostlivosti žalovanej. Následne absolvovala niekoľko odborných konzultácií na iných pracoviskách, kde bolo navrhované iné riešenie a dňa 20.05.2020 navštívila pracovisko v G., kde absolvovala protetické a estetické oštieh chrupu. Úrad výkonom dohľadu zistil nedostatky pri protetickom oštieh chrupu žalobkyne žalovanou v zmysle nevhodnej preparácie zbrúsenia zuba 13, čo spôsobovalo prekážku v artikulácii, opakované uvoľňovanie náhrady a jej nefunkčnosť pri hryzení potravy.

Z protokolu K. XXX/XXXX o vykonanom dohľade na diaľku, predmetom ktorého bolo preštieh poskytnutej zdravotnej starostlivosti žalobkyne za dohliadané obdobie od 01.01.2010 do 03.06.2020, v zmysle predloženej zdravotnej dokumentácie žalobkyne v spolupráci s firmou A., J., G. boli zistené nedostatky u dohliadaného subjektu, t. j. u žalovanej v dohliadanom období pri poskytovaní zdravotnej starostlivosti žalobkyne. Dohliadaný subjekt vykonal pri protetickom oštieh najprv adhezívnym mostíkom chybnú fixáciu náhrady a jej nedostatočná artikulácia spôsobovali časté opakované uvoľňovanie náhrady a jej nefunkčnosť pri hryzení potravy. Pri následnom oštieh fixným mostíkom sa artikulácia chyba opakovala, bola spôsobená nevhodnou preparáciou zuba 13. Zub 13 bol z troch strán preparovaný príliš radikálne a s nesprávnou konicitou pahýľu, čím nebola zaistená dostatočná pasívna retencia náhrady a z podnebanej strany bol zub preparovaný nedostatočne čo spôsobovalo prekážku v artikulácii, nefunkčnosť a časté uvoľňovanie náhrady. Úprava pahýľu zuba 13 bola nutná v zmysle trojplôškovej dostavby a vhodnej preparácie. Záver úradu výkonu dohľadu je v tom, že pri protetickom oštieh adhezívnym mostíkom v decembri 2011 bola vykonaná chybná fixácia náhrady a jej nedostatočná artikulácia spôsobovali časté opakované uvoľňovanie náhrady a jej nefunkčnosť pri hryzení potravy, preparácia zuba 13 bola dňa 14.01.2019 vykonaná nevhodne.

Žalobkyňa si uplatnila náklady na liečenie v súvislosti s nesprávne poskytnutou zdravotnou starostlivosťou, a to platbu za konzultáciu v zubnej ambulancii A. zo dňa 02.02.2020 sumu 15,- Eur, za konzultáciu v ambulancii A., J. dňa 22.05.2020 sumu 20,- Eur, dňa 27.05.2020 sumu 20,- Eur, za oštieh chrupu dňa 27.07.2021 sumu 1.820,- Eur, ktorá suma pozostáva zo sumy 30,- Eur jedenkrát odtlačok, jedenkrát dentálna hygiena 50,- Eur a celokeramická fazeta 1.740,- Eur, spolu vo výške 1.875,- Eur. Súd priznal žalovanej titulom náhrady nákladov na liečenie sumu 55,- Eur, a to za konzultáciu zo dňa 02.02.2020 vo výške 15,- Eur, konzultáciu zo dňa 22.05.2020 vo výške 20,- Eur a konzultáciu zo dňa 27.05.2020 vo výške 20,- Eur a vo zvyšnej časti jej nárok ako nedôvodný zamietol a mal za to, že ostatné liečebné náklady, ktoré si žalobkyňa v tomto konaní uplatnila nesúvisia s nesprávne poskytnutou zdravotnou starostlivosťou, pretože požadovala úhradu, ktorá už súvisela s trvalým riešením zubnej náhrady. Tak ako vyplynulo z konania Úradu pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou, zdravotná starostlivosť žalobkyne dňa 14.01.2019 nebola poskytnutá lege artis, pretože bola nevhodne vykonaná preparácia zuba 13, bol z troch strán preparovaný príliš radikálne s nesprávnou konicitou pahýľu, čím nebola zaistená dostatočná pasívna retencia náhrady a z podnebanej strany bol zub 13 preparovaný nedostatočne, čo spôsobovalo prekážku v artikulácii, nefunkčnosť a časté

uvolňovanie náhrady. Zo správy zubného lekára G. H. zo dňa 27.05.2020, ktorá sa nachádza v spise Úradu pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou bolo zistené, že sa žalobkyňa dostavila kvôli odovzdaniu provizória, jeho odskúšanie, následná adhezívna príprava povrchu pahýľa 13, nalepenie duálne tuhnúcim samoadhezívnym živicovým cementom breeze v odtieni A2 s tým, že bola poučená, že ide o provizórne dočasné riešenie a v budúcnosti sa plánuje rozhodnúť pre jedno z navrhnutých riešení, konkrétne zhotovenie mostíka. Súd mal za to, že žalobkyni nepatrí platba za ošetrovanie chrupu, ktorá predstavuje už konkrétne zhotovenie mostíka, zároveň v uvedenej platbe je dentálna hygiena 50,- Eur, odtlačok 30,- Eur a teda uvedená platba nesúvisí s nákladmi na dočasné riešenie, tieto si žalobkyňa neuplatnila, žalovaná nevykonávala žalobkyni trvalé riešenie.

Podľa § 449 ods. 1 OZ predpokladom vzniku nároku na náhradu nákladov je, že došlo ku škode na zdraví, za ktorú škodca zodpovedá, k vynaloženiu nákladov už došlo a náklady, ktoré boli vynaložené sú spojené s liečením poškodeného. Súd mal za to, že došlo ku škode na zdraví žalobkyne, ktorá vznikla zavineným konaním žalovanej, a to nesprávnym spôsobom zbrúsenia zuba č. 13, tak ako vyplýva aj zo zisteného skutkového stavu Úradom pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou, medzi vzniknutou škodou a konaním žalovanej existuje príčinná súvislosť a teda žalovaná zodpovedá za poškodenie zdravia u žalobkyne, ktorá si uplatnila nárok na náhradu liečebných nákladov. Náklady už boli vynaložené, čo v konaní sporné nebolo, avšak náklady musia súvisieť s liečením poškodeného a platba za ošetrovanie chrupu - trvalá náhrada vo výške 1.820 Eur, ktorá zároveň zahŕňala aj dentálnu hygienu nepredstavujú náklady na liečenie v súvislosti s postupom u žalovanej, ktorá nikdy žalobkyni nevykonala trvalú náhradu. Pokiaľ obrana žalovanej spočívala v tom, že išlo iba o dočasné riešenie aj z protokolu K. XXX/XXXX Úradu pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou - z jeho záveru vyplýva, že už pri protetickom ošetrovaní adhezívnym mostíkom bola vykonaná chybná fixácia náhrady, v dôsledku čoho došlo k opakovanému uvoľňovaniu náhrady, jej nefunkčnosti pri hryzení potravy a bolo pristúpené k zbrusovaniu dolných frontálnych zubov z dôvodu, že žalobkyňa nenahrýzala na zadné zuby a dňa 14.01.2019 bola vykonaná nevhodne preparácia zuba 13, ktorý nebol správne zbrúsený a teda uvedené nemôže vyvinúť žalovanú tak, že nezodpovedá za náhradu škody, a to liečebné náklady. Súd uviedol, že dočasná náhrada znamená len použitie iného materiálu, čo ale neznamená, že práca nemá byť urobená správne a teda tak, aby nedošlo k poškodeniu zdravia pacienta, k obrusovaniu zdravých zubov a poškodeniu zdravého zuba, ktorý bolo treba obrúsiť pre náhradu zuba 13. Žalovaná namietala priznané liečebné náklady, že nie je zrejmé, že sa jednalo o konzultácie a že by súviseli s liečením žalobkyne, keďže z výpisu z účtu nevyplýva, čo bolo predmetom ošetrovania a či to bolo v súvislosti s namietaným lekárske postupom žalovanej. To isté sa týka pokladničného dokladu zo dňa 22.05.2020 a z pohybu na účte platby 27.05.2020. K tvrdeniu žalovanej, že keďže nevznikol žalobkyni nárok na náhradu nemajetkovej ujmy nie je jej možné priznať nárok na náhradu liečebných nákladov, súd poukázal na to, že náhrada škody na zdraví je osobitný nárok, ktorý sa priznáva s poukazom na § 449 ods. 1 OZ, kde pri škode na zdraví sa uhradzujú aj účelné náklady spojené s liečením a náhrada škody na zdraví sa nepriznáva len v prípade, ak má poškodený nárok na náhradu nemajetkovej ujmy, keďže náhrada nemajetkovej ujmy je osobitný nárok upravený v § 13 OZ.

Žalobkyňa sa domáhala nároku náhrady nemajetkovej ujmy, a to zásahu do osobnostných práv a to práva na ochranu zdravia, do ktorého bolo zasiahnuté v dôsledku nesprávne poskytnutej zdravotnej starostlivosti žalovanou, a to nevhodnou preparáciou zuba č. 13, čo viedlo k prekážke v artikulácii, uvoľňovaniu náhrady a nefunkčnosti náhrady pri hryzení. V súlade s ustanovením § 13 ods. 1 OZ na to, aby oprávnená osoba mala právo domáhať sa ochrany osobnosti sa vyžaduje a zároveň stačí, aby išlo o neoprávnený protiprávny zásah do práv na ochranu osobnosti a v prípade existencie takéhoto neoprávneného zásahu ide o objektívnu zodpovednosť bez ohľadu na zavinenie. Správanie dotknutej osoby pri neoprávnenom zásahu sa stáva právne významným pri určení výšky náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch, ktorú výšku určuje súd podľa závažnosti ujmy a okolností, za ktorých k porušeniu práva došlo s poukazom na § 13 ods. 2, 3 OZ.

Žalobkyňa sa domáhala náhrady nemajetkovej ujmy vo výške 4.000,- Eur podľa § 13 ods. 2 OZ, uvádzajúc pocit hanby, nemožnosť venovať sa určitým aktivitám v dôsledku vypadávania protetickej náhrady a artikulačné ťažkosti, ktoré viedli k jej spoločenskej izolácii a bolo zasiahnuté do práva žalobkyne na ochranu zdravia a do práva žalobkyne na prejav osobnej povahy, reč a zvuk hlasu, a to v dôsledku nesprávne poskytnutej zdravotnej starostlivosti žalovanou, kedy nevhodnou preparáciou zuba č. 13 došlo k prekážke v artikulácii, uvoľňovaniu náhrady a nefunkčnosti náhrady pri hryzení. Žalobkyňa mala za to, že každá priemerná 25-ročná žena by prekážku v artikulácii spôsobujúcu nemožnosť sa normálne dohovoriť, vypadávanie náhrady a nemožnosť prijímania bežnej potravy vnímala ako vážnu ujmu na jej osobnostných právach. V konaní boli vypočutí svedkovia, ktorí sú v blízkom vzťahu so žalobkyňou a ktorí bezprostredne mali vnímať jej prežívanie ohľadom na pocit hanby a sociálnej izolácie.

Žalobkyňa uvádzala, že sa stránila spoločnosti, zatvárala sa doma v izbe, odmietala oslavy v meste alebo zúčastňovať sa večierkov v meste, prestala chodiť na diskotéky, skončila s boxom a fixačný krém na zubnú náhradu kupovala pre dedka, lebo jej bolo trápne, že ho potrebuje. Poukázala ako si napríklad A. L. s priateľom počas večere z nej uťahovali a prirovnávali ju k postave z populárneho sitkomu a je bez významu, či to vnímala ako neškodnú zábavu a srandu spoločnosti, ale rozhodujúce je vnútorné prežívanie žalobkyne, ktorá bola vystavená na posmech síce od osoby blízkej, kde však nemožno pochybovať, že nešlo o škodoradostný výsmech s cieľom ublížiť, stále však o výsmech pre uvoľňovanie zubnej náhrady. Žalobkyňa poukázala, že mala aj problémy v práci v dôsledku častých absencií návštevy zubára, ktoré preukazovala sms komunikáciou so zamestnávateľom zo dňa 12.01.2019, 14.01.2019.

Zo svedeckej výpovede M. J. dlhoročného partnera žalobkyne, s ktorým vedie spoločnú domácnosť bolo zistené, že keď sa s ňou začal stretávať všimol si, že v ústach nemá niečo pekné, mala nepekný jeden zub, sťažovala sa, že často musí chodiť do F. F., lebo má problém so zubami, vypadávala jej náhrada, nemohla dohryznúť. Stalo sa, že keď ju pozval na večeru niečo jej vypadlo z úst, pochopil, že je to zubná náhrada, potom nálada klesla. Nevedel si predstaviť ako sa asi musela cítiť, ako by sa cítil on, keby sa mu také niečo stalo. Nechodievali do spoločnosti, na diskotéky, na večierky, na oslavy kvôli vypadávaniu náhrady. Veľakrát sa stalo, že ju ráno v posteli hľadala, lebo ju mala vypadnutú. Náhradu si pred jedlom vyberala do servítky. Stalo sa, že ju jej mama spratala do koša. Uvedené riešila dennodenne, pretože si musela lepiť zuby fixačným krémom. Z výsluchu matky žalobkyne bolo zistené, že ako dieťa nemala rečovú vadu, nezajakávala sa, mala problémy trochu so šušlaním, čo ona ako rečovú vadu nevníma. Mala bežné problémy s chrupom. Po röntgenovej snímke zubná lekárka G. I. uviedla, že jej chýba zub, nevytvoril sa a navrhla riešenie strojček, aby sa vyposúvala celá strana, urobilo sa miesto pre zub s tým, že sa urobí zubná náhrada, bolo jej uvedené, že sú na to sklené vlákna. Po vytvorení medzery bola urobená náhrada zubu upevnená sklenými vláknami s tým, že vedeli, že sa s tým musí zaobchádzať šetrne, avšak stalo sa, že náhrada praskla, vypadávala, dcéra sa sťažovala, že zle dohryzá alebo nevie dohryzť, čomu ona nerozumela. Vravela, aby to riešila so zubárkou. Párkrát bola svedkom, že zub jej vypadol. Svedkyňa uviedla, že správanie dcéry sa po zbrúsení zubu zmenilo. Bola silná osobnosť, stabilná, bola pokojná, organizovala, plánovala si, mala koničky, venovala sa boxu, doma nebývala, mala zvláštny druh humoru, boli najlepšie kamarátky, zdôverovala sa jej, vďaka čomu aj ona lepšie znášala niektoré veci. Potom sa zmenila, uvedomila si to až postupne, prestala sa jej zdôverovať, nerozprávala sa ani so sestrou, zatvárala sa v izbe, nemala žiadne plány, keď niečo riešili útočila a často sa hádali. Uvedomila si to až keď vykričala, že ide o problémy so zubnou náhradou. Z výsluchu svedkyne bolo zistené, že úraz na tvári žalobkyne neriešila, keďže sa inak nepoznala, keďže s tým rástla.

Výsluchom svedkyne A. L., priateľky žalobkyne bolo zistené, že s ňou udržiava pravidelný kontakt, má v F. F. rodičov. Sú priateľky od piatej triedy základnej školy. Žalobkyňa nosila na základnej škole strojček, aj na začiatku strednej školy, potom mala urobenú náhradu, nebolo to esteticky vzhľadné, zub bol veľký, tmavší, žalobkyňa sa veľa neusmievala alebo si zvykla zakrývať rukou ústa. Tiež sa jej niekedy pýtala, či zub nie je moc veľký, snažila sa ju ukladiť. Sťažovala sa na to, že nie je prirodzený, nie je pekne urobený. Mali svoju partiu, chodievali s kamošmi do mesta, na nákupy, do kina. Po vyhotovení druhej náhrady po zbrúsení zuba sa stránila spoločnosti. Narodeniny, ktoré vždy oslavovala v meste alebo na diskotéke, potom už mala len u nej doma. Bola aj svedkom, keď jej pri večeri náhrada vypadla a zakrývala si ústa chlebom, na čo ešte žartovali, že je to ako v seriály Priatelia. Sťažovala sa, že sa nemôže plnohodnotne najesť.

Žalovaná mala za to, že žalobkyňa nepreukázala, že by zažívala tvrdené pocity hanby, ktoré by boli takej intenzity, ktorá by odôvodňovala priznanie náhrady nemajetkovej ujmy z dôvodu závažného zásahu do jej osobnostných práv. Nepreukázala, akú kvalifikovanú ujmu, namietaný lekárskeho postup u nej vyvolal. Absentuje, aké následky to malo v jej súkromnom a spoločenskom živote. Neuvedla, či a akým aktivitám sa nemohla venovať v dôsledku namietaného lekárskeho postupu. Subjektívne prežívanie nenapĺňa kritéria spoločenskej diskriminácie a je v rozpore s bohatými sociálnymi intervenciami žalobkyne - sociálne siete, spoločenské podujatia. Nepredložila dôkaz, že by trpela ujmu na psychickom zdraví. Nepreukázala, že by mala problémy s artikuláciou, že by bola spoločensky izolovaná a nepreukázala, že v značnej miere bola znížená jej dôstojnosť a vážnosť v spoločnosti ani zásah do jej osobného života, napríklad zmena v jej osobnom živote v dôsledku namietaného lekárskeho postupu; nestratila zamestnanie, nerozpadol sa jej partnerský ani priateľský vzťah. Žalovaná mala za to, že žalobkyňa nepreukázala vznik ujmy, príčinnú súvislosť medzi ujmu a protiprávnym zásahom, t. j. postupom žalovanej.

Súd mal za to, že lekárskeho zákrokom žalovanej (tak ako to vyplynulo zo spisu Úradu pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou z protokolu K. XXX/XXXX o vykonanom dohľade na diaľku i v zmysle

predloženej zdravotnej dokumentácie žalobkyne v spolupráci s A., J., G.), došlo k neoprávnenému zásahu do práva na ochranu osobnosti žalobkyne, keďže došlo k preparácii - zbrúseniu zuba č. 13. Zároveň bola vykonaná chybná fixácia náhrady; došlo zo strany žalovanej k zbrúseniu dolných frontálnych zubov u žalobkyne, aj napriek tomu náhrada vypadávala, bola opakovane fixovaná. Dohliadaný subjekt vykonal pri protetickom ošetrovaní najprv adhezívnym mostíkom chybnú fixáciu náhrady a jej nedostatočná artikulácia spôsobovali jej časté opakované uvoľňovanie a jej nefunkčnosť pri hryzení potravy s tým, že pri následnom ošetrovaní fixným mostíkom sa artikulácia chybovala a bola spôsobená nevhodnou preparáciou zuba č. 13, ktorý bol preparovaný príliš radikálne a s nesprávnou konicitou pahýľu. Z uvedených správ bolo preukázané, že bol nesprávne preparovaný zub č. 13, čo spôsobovalo prekážku v artikulácii, nefunkčnosť a časté uvoľňovanie náhrady. Zároveň bola vykonaná chybná fixácia náhrady a z toho dôvodu žalobkyňa ukončila spoluprácu so žalovanou, absolvovala konzultácie na iných pracoviskách, zub jej odumrel a bolo potrebné vykonať zbrúsenie ďalšieho zdravého zuba, aby mohla byť vykonaná náhrada za chýbajúci zub. Súd mal potom za to, že základ nároku na priznanie nemajetkovej ujmy na strane žalobkyne je daný a zároveň bola preukázaná príčinná súvislosť medzi zásahom, ktorý bol spôsobilý vyvolať nemajetkovú ujmu a vznikom nemajetkovej ujmy za konkrétne porušenie na strane žalovanej; zásah bol konštatovaný Úradom pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou, keďže zdravotná starostlivosť nebola žalobkyne poskytnutá správne s poukazom na § 4 ods. 3 zákona č. 576/2004 Z. z. o zdravotnej starostlivosti. Nemajetková ujma nie je preukázateľná, ale je možné ju iba pociťovať. K vzniku takejto nemajetkovej ujmy dochádza nespravodlivým konaním, ktoré sa prejavuje ako ohrozenie alebo porušenie určitých právnych povinností, ktoré častokrát vyúsťia do takejto ujmy. Takéto konanie má priamy dopad na spôsob a kvalitu života poškodeného, na jeho spoločenské a rodinné vzťahy, či osobný život. Akékoľvek finančné odškodnenie nedokáže napraviť ujmu, ktorú osoba utrpela a hlavnou úlohou priznania nemajetkovej ujmy je predovšetkým zmierniť, zoslabiť následky neoprávneného zásahu do práv fyzickej osoby.

Pokiaľ žalovaná poukazovala na skutočnosť, že žalobkyňa nemá nárok na náhradu nemajetkovej ujmy, keďže je konzumovaná v nároku na sťaženie spoločenského uplatnenia uvedený nárok na sťaženie spoločenského uplatnenia je upravený v šiestej časti Občianskeho zákonníka tretí oddiel (§ 444 OZ) a nárok na náhradu nemajetkovej ujmy v zmysle ustanovenia § 13 OZ je upravený v prvej časti OZ druhá hlava. Súd v konaní nerozhodoval o priznaní sťaženia spoločenského uplatnenia žalobkyne, kedy len v prípade, že by si uplatňovala nárok na sťaženie alebo zvýšenie sťaženia spoločenského uplatnenia z totožných dôvodov ako náhradu nemajetkovej ujmy by jej náhrada nemajetkovej ujmy nebola priznaná. Súd priznal žalobkyne nemajetkovú ujmu vo výške 3.000,- Eur z dôvodu nesprávne poskytnutej zdravotnej starostlivosti, tak ako vyplynulo z vykonaného dokazovania. Táto skutočnosť bola nepochybne preukázaná a žalobkyňa preukazovala nárok na náhradu nemajetkovej ujmy, ktoré spočívali v pocitoch hanby, nemožnosti venovať sa určitým aktivitám z dôvodu, že jej náhrada vypadávala, artikuláčným ťažkostiam, ktoré viedli k spoločenskej izolácii, nemožnosť prijímania bežnej potravy, čo všetko vnímala ako vážnu ujmu na jej osobnostných právach. Súd mal za to že svedkovia, ktorí boli v konaní vypočutí potvrdili, že mala problém so zubami, s vypadávaním náhrady, nemohla dohryzať. Stalo sa jej, že jej na večeri niečo vypadlo z úst, toto vyplynulo z výpovede M. J., jej priateľa a nevedel si predstaviť ako sa musela cítiť, ako by sa cítil on, keby sa mu niečo také stalo. Zároveň z jeho výpovede bolo preukázané, že nechodievali do spoločnosti, na diskotéky, na večierky, oslavy kvôli tejto skutočnosti. Stávalo sa, že náhradu mávala vypadnúť, veľakrát ju ráno v posteli hľadala a preto si ju pred jedlom vyberala. Taktiež sa stalo aj to, že jej matka jej ju vyhodila do koša. Uvedený problém riešila dennodenne, lebo si musela lepiť zuby fixačným krémom. Jej matka vo svojej výpovedi uviedla, že bola svedkom, keď jej zub vypadol a uviedla, že správanie dcéry sa po zbrúsení zuba zmenilo. Bola silná osobnosť, stabilná, pokojná, organizovala, plánovala si, venovala sa koničkom, boxu, mala zvláštny druh humoru, nebývala doma. Boli najlepšie kamarátky, vždy sa jej zdôverovala a potom sa zmenila, prestala sa jej zdôverovať, nerozprávala sa ani so sestrou, zatvárala sa v izbe, nemala žiadne plány, útočila, často sa hádali. Uvedené si uvedomila až vtedy, keď jej vykričala, že ide o problém so zubnou náhradou; svedkyňa potvrdila, že nikdy neriešila problémy v dôsledku úrazu na tvári, keďže sa inak nepoznala, s tým rástla. Taktiež svedkyňa A. L. potvrdila, že udržiavali spolu pravidelný kontakt, sú priateľky od základnej školy a náhrada zuba nebola u žalobkyne estetická, zub bol veľký, tmavší, žalobkyňa sa neusmievala, zakrývala si ústa rukou. Niekedy sa pýtala, či zub nie je moc veľký, ona sa ju snažila ukludniť. Sťažovala sa, že nie je prirodzený, pekne urobený. Mali svoju partiu, chodievali s kamoškami do mesta, na nákupy, do kina a po vyhotovení tejto náhrady sa žalobkyňa stránila spoločnosti. Prestala oslavovať narodeniny v meste alebo na diskotéke, vždy to bolo u nej potom už doma. Bola svedkom, keď jej náhrada vypadla, zakrývala si ústa chlebom. Sťažovala sa, že sa nemôže plnohodnotne najesť. Pokiaľ žalovaná namietala, že žalobkyňa nepreukázala zažívané tvrdené pocity hanby, ktoré by odôvodňovali

priznanie náhrady nemajetkovej ujmy, ktorý by u nej vyvolal predmetný lekársky postup, absentuje aké následky to malo v jej súkromnom a spoločenskom živote s tým, že poukazovala na to, že pocity hanby mohla zažívať z dôvodu jej vzhľadu a zároveň uvádzala, že zverejňované fotografie na sociálnych sieťach tieto skutočnosti nepreukazujú, a poukazovala, že sa žalobkyni nerozpadli priateľské vzťahy, partnerský vzťah, nepreukázala negatívny dopad na pracovný vzťah, neprodukovala žiadny dôkaz o narušení psychického zdravia a preto samotná existencia postupu žalovanej nemá za následok nárok na nemajetkovú ujmu. Uvedené preukazovala výsluchom svedkov a predloženou fotodokumentáciu na sociálnej sieti Instagram, z ktorého mala za to, že sa po roku 2019 žalobkyňa zúčastňovala výletov, večerí v reštauráciách, spoločenských aktivít, bola spoločensky integrovaná a svedkovia neboli priamymi svedkami žalobkyňou uvádzaných situácií, ide o nepriame dôkazy. Nevyplývalo z nich, že by bola vystavovaná výsmechu tretích osôb. Z výsluchu M. J. nevyplývalo, že by jej náhrada pri jedle vypadávala, ale to, že si ju sama vyberala a dávala do servítky a hoci tvrdila, že fotografie upravovala, toto nepreukázala, avšak z fotografií vyplýva, že bola aktívna v spoločnosti, necítila sa nekomfortne v spoločnosti, čo potvrdil aj súd v bode rozsudku 41. Zároveň netvrdila, že by postup žalovanej bol dôvodom na ukončenie jej pracovného pomeru alebo nespokojnosť zamestnávateľa s plnením si pracovných povinností a teda nie sú rozhodujúce jej subjektívne pocity, ale objektívne hľadisko. Podľa žalovanej nie je to ujma závažná, objektívna, nezvratná, či už v súkromnom, pracovnom alebo rodinnom živote. Zároveň je logické, že v prípade, že by pociťovala hanbu, nezúčastňovala by sa podujatí, na ktorých by mohla zažiť zahanbujúce situácie, napríklad v dôsledku tvrdeného vypadávania náhrady, prijímania potravy alebo artikulačných problémov a že by sa takýmto situáciám dobrovoľne vystavovala. Problémy s artikuláciou boli vyvrátené výsluchom svedkyne, jej matky. Zároveň je potrebné brať do úvahy aj krátkodobosť doby trvania zásahu, ako aj postoj žalobkyne k riešeniu tohto zdravotného problému, keď od žalovanej odchádzala s vitálnym zubom, s ktorým sa dalo pracovať a žalobkyňa sa odmietala podrobiť trvalému riešeniu a vyhradiť si čas na návštevu a objednať sa na trvalé vyriešenie problému. Žalobkyňa poukázala na nesprávne vyhodnocovanie dôkazov zo strany žalovanej, ktoré sa nezakladajú na pravde a sú v rozpore s odôvodnením rozsudku s tým, že nepreukázala vznik ujmy na osobnostných právach ňou tvrdené pocity hanby, ktoré ju obmedzovali v bežnom živote, v práci, v sociálnych interakciách, partnerských, priateľských väzbách, trpela neznesiteľnými pocitmi hanby, v dôsledku ktorých bola sociálne izolovaná a nepreukázala artikulačné problémy, ktoré by ju vylúčovali z bežného života s poukazom na výsluch svedkov. Žalobkyňa poukázala, že nemajetkovú ujmu jej vznik nie je možné preukazovať prostredníctvom materiálnych dôkazov, nakoľko vzniká a prejavuje sa v duchovnej sfére vnútorného prežívania ľudskej bytosti a vnútornom psychickom rozpoložení žalobcu a nie je možné priniesť hmotný dôkaz a požiadavka takéhoto dôkazu je súdnou praxou vnímaná ako „probatio diabolica“. Žiadne skutkové okolnosti, ktoré už odzneli nemožno následne preukázať s absolútnou istotou. Vždy pôjde o otázku určitej miery pravdepodobnosti. Rozhodujúcim kritériom pre unesenie dôkazného bremena vo vzťahu k vzniku nemajetkovej ujmy je preukázanie zásahu do osobnostných práv, medzi ktoré patrí aj právo na ochranu zdravia, pričom je určujúcou rozumová úvaha o tom, či by vzniknutý následok zásahu súčasne každá priemerná ľudská bytosť za rovnakých okolností pociťovala ako ujmu na jej osobnostných právach. Pokiaľ žalovaná poukazovala, že nepreukázala narušenie psychického zdravia zamieňa si nemajetkovú ujmu a škodu na zdraví. K interpretácii výpovede svedkov žalovanou uviedla, že je v rozpore s obsahom ich výpovedí, zo skutočnosti, že sa žalobkyňa v úzkom kruhu zúčastnila večere v reštaurácii s partnerom nemožno vyvodiť, že by v čase od 14.01.2019 do 27.05.2020 viac ako šesťnásť mesiacov neboli ovplyvnené jej spoločenské aktivity zvlášť, keď svedkovia uviedli, že žalobkyňa prestala chodiť do reštaurácii, oslavovať narodeniny v meste, na diskotéke, zatvárala sa v izbe a nekomunikovala. Pokiaľ žalovaná poukázala, že súd sa bez dôkazov stotožnil s tvrdením žalobcu, že fotografie na sociálnej sieti Instagram žalobkyňa upravovala, poukázala, že prílohou vyjadrenia zo dňa 20.12.2021 boli jej fotografie vždy dve popri sebe, jedna pôvodná a druhá, ktorá bola po úprave zverejnená na sociálnej sieti, čo je zrejme z ich porovnania. Pokiaľ žalovaná poukazuje na nelogické závery súdu v bode 41 odôvodnenia rozsudku vo vzťahu k fotografiám opomína celé znenie vety odôvodnenia rozsudku; naopak vyplýva záver tak, že z fotografie nemožno vyvodzovať, či náhrada žalobkyni vypadávala alebo nie, či mala problémy s jedením a artikuláciou, keďže fotografia zachytáva jeden vybraný moment zo života, nie celý jeho priebeh. Pokiaľ poukazuje žalovaná na to, že nemajetková ujma musí byť objektivizovaná v zmysle, že každá osoba v tej istej situácii alebo spoločenskom postavení by predmetnú ujmu vnímala v danom čase a mieste je otázka, či sa žalovaná skutočne domnieva, že iná 25-ročná žena, ktorej pri rozhovore alebo jedení vypadáva zubná náhrada, kupuje si fixačný krém, by takýto stav považovala za niečo bežné, normálne, primerané veku a spoločenskému postaveniu. Poukázala, že žalovaná si k náhrade nemajetkovej ujmy pripája dodatočné podmienky nezvratnosti a trvalosti, ktoré zákon nepozná.

Súd mal za to, že žalobkyni patrí náhrada nemajetkovej ujmy z dôvodu, že bol preukázaný zásah do jej osobnostných práv a došlo k zásahu do zdravia žalobkyne a s tým spojených následkov do jej osobnosti, súkromného života, rodinného života, keď v konaní súd mal za preukázané, a to i vylúčením svedkov, že v dôsledku nesprávne vykonaného zákroku dochádzalo k vypadávaniu zubnej náhrady. Uvedená skutočnosť je preukázaná i z rozhodnutia Úradu pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou, ako aj odborného vyjadrenia G. H., kedy dochádzalo v dôsledku nesprávne poskytnutej zdravotnej starostlivosti k uvoľňovaniu zubnej náhrady, čo bolo preukázkou v artikulácii. Svedkovia uviedli, že sa stalo, že jej táto náhrada vypadla pri večeri, či už s priateľmi alebo s partnerom, či už počas spánku alebo ostala v chlebe alebo sa stalo, že matka náhradu omylom vyhodila. K poukazovaniu žalovanej na to, že si ju vyberala a teda nemohla jej vypadávať, súd uviedol, že je zrejme, že si ju vyberala práve z dôvodu, aby jej nevypadávala a zároveň svedkovia potvrdili tie skutočnosti, ktoré žalobkyňa uvádzala, že sa spoločensky izolovala, tak ako uviedla jej matka, že sa veľmi zmenila, zatvárala sa v izbe, nemala žiadne plány, hádali sa, útočila, keďže predtým bola pokojná, organizovala, plánovala si, mala koníčky, chodievala do mesta na diskotéky. Súd mal za to, že žalovaná pokiaľ poukazuje na jej úraz na tvári, že v dôsledku uvedeného úrazu mohla pociťovať hanbu, takéto žiadne okolnosti v konaní preukázané neboli a súd uvedené považoval len za účelovú obranu zo strany žalovanej, keďže zo žiadneho dôkazu takáto skutočnosť nevyplývala. Naopak matka žalobkyne uviedla, že túto skutočnosť žalobkyňa nikdy neriešila a teda zo strany žalovanej bolo poukazovanie na jej predchádzajúci úraz neetické s tým, že zľahčovala nesprávne poskytnutú zdravotnú starostlivosť, ktorú označila len za akýsi problém žalobkyne, pritom nesprávne poskytnutá zdravotná starostlivosť týkajúca sa zdravia žalobkyne spôsobila, že jej bol nesprávne zbrusovaný zdravý zub, ktorý odumrel a v dôsledku vytvorenia medzery pre zub, ktorý žalobkyni nenarástol a ktorá možnosť vytvorenia medzery pre tento zub bola zo strany žalovanej ešte riešená so zákonnou zástupkyňou žalobkyne, ktorá bola v tom čase maloletá došlo k zbrúseniu aj zdravého ďalšieho zubu pre vytvorenie zubnej náhrady, čo je trvalý zásah do zdravia, ktorý sa dá riešiť už len zubnými náhradami. Súd mal potom za to, že každá osoba v postavení žalobkyne v tom čase by uvedené pociťovala rovnako a teda nejedná sa len o subjektívne pocity alebo subjektívne prežívanie žalobkyne (viď. uznesenie NS SR sp. zn. 4Cdo/81/2011). Čo sa týka zverejňovaných fotografií, z ktorých žalovaná vyvodzuje, že nemohla žalobkyňa pociťovať hanbu alebo že bola izolovaná, súd mal za to, že z uvedenej fotodokumentácie nie je možné vyvodit', že žalobkyňa nepreukázala zásah do osobnostných práv. Súd poukázal na to, že fotografia je zverejňovaná tak ako si želá ten kto fotografiu zverejnil, aby verejnosť ho videla; neznamená skutočné prežívanie a obmedzenie v bežnom živote, v bežných aktivitách a to, že tieto fotografie zverejňovala súd nepovažoval za dôkaz, že nedošlo k zásahu do osobnostných práv žalobkyne a taktiež skutočnosť, že sa jej nerozpadol partnerský vzťah nemôže byť na ujmu toho, že len v prípade, že by sa jej rozpadol vzťah s partnerom by mala nárok na náhradu nemajetkovej ujmy. Pokiaľ žalovaná poukazovala, že nešlo o úmyselné zavinenie zo strany žalovanej, súd mal za to, že úmyselné konanie neznamená, že len vtedy je možné priznať nemajetkovú ujmu. Je nepochybné, že bol neodborne vykonaný zásah na zdravom zube žalobkyne a pokiaľ bolo poukazované, že ide len o provizórium s týmto tvrdením sa súd nestotožnil, keďže provizórium znamená len použitie iného materiálu, avšak neznamená, že práca nemá byť vykonaná správne, riadne a bez trvalého zásahu do zdravia zubu. Žalovaná nepreukázala žiadnym spôsobom, že by žalobkyňa odmietala trvalé riešenie náhrady a žiadnym spôsobom súd nemôže mať za preukázané, že tým, že žalobkyňa odmietala trvalú náhradu si zavinila vypadávanie náhrady a z toho vyplývajúce ňou uvádzané problémy v bežnom živote. Uvedené vyplýva aj z toho, že iný zubný lekár, ktorý uviedol ako príčinu zlé zbrúsenie očného zuba jej urobil najprv dočasnú náhradu zo živice po jeho oprave, s tým, že zub odumrel a s novou náhradou dočasnou fungovala rok, nemala s ňou problém, mohla zavrieť ústa, jesť, nevypadávala jej a potom došlo k vytvoreniu trvalého riešenia, ktoré má dodnes funkčné a v žiadnom prípade to nebolo z finančných dôvodov. Poukazovanie žalovanej na okolnosť, že nemohlo dôjsť k zásahu, pretože bola žalobkyňa aktívna na sociálnych sieťach, súd uviedol, že zverejňovanie fotografií nepreukazuje, že k zásahu nedošlo. Pokiaľ boli predložené fotografie, či boli upravované alebo neboli upravované nie je v danom konaní podstatné, lebo zo zverejnených fotografií na Instagrame nie je možné ustáliť, či došlo alebo nedošlo k zásahu do osobnostnej sféry žalobkyne, tak ako uvádzala a fotografie nemajú výpovednú hodnotu, aké bolo vnútorné prežívanie žalobkyne, ani výpovednú hodnotu, že sa stránila spoločnosti, osobného kontaktu s inými ľuďmi z dôvodu problémov s jedným, vypadávanie náhrady a dochádzalo k izolácii. Zároveň poukazovanie žalovanej, že nedošlo k rozpadnutiu partnerského vzťahu alebo neprišla o zamestnanie nie je dôvodom pre nepriznanie nemajetkovej ujmy vzhľadom na vyššie uvedené skutkové okolnosti.

K výške nemajetkovej ujmy súd uviedol, že náhrada za nemajetkovú ujmu by mala byť taká vysoká, aby splnila úlohu odškodňovacie, nemala by byť iba symbolická a zároveň nemôže byť ani neprimerane

vysoká. Každé rozhodnutie o priznaní náhrady nemajetkovej ujmy je založené na riešení čisto individuálnych otázok, ktoré nemôže byť považované za pravidlo pre iné prípady. Vyriešením takto individuálnej otázky, ako je určenie výšky náhrady nemajetkovej ujmy sa ani nemôže vytvoriť ustálená rozhodovacia prax (rozhodnutie NS SR sp. zn. 7Cdo/29/2021). Pri posúdení a hodnotení zákonom ustanovených východísk na určenie výšky náhrady nemajetkovej ujmy súdy postupujú vždy rozdielne v každom konkrétnom prípade a nezotrvávajú na určitých striktných hraniciach s tým, že pri určení konkrétnej výšky náhrady nemajetkovej ujmy zovšeobecnenie ani neprichádza do úvahy, keďže jej rozsah nemožno exaktne kvalifikovať a vyčíslieť (rozhodnutie NS SR sp. zn. 7Cdo/131/2020). Z prílohy k zákonu č. 437/2004 Z. z. o náhrade za bolesť a o náhrade za sťaženie spoločenského uplatnenia v znení neskorších predpisov je zrejmé, napríklad, že za vážne duševné poruchy vzniknuté pôsobením otrasných zážitkov alebo iných nepriaznivých psychologických činiteľov a tiesnivých situácii zákon priznáva bodové ohodnotenie od 260 do 1300 bodov, t. j. náhradu v rozmedzí od 5.000,- Eur do 25.400,- Eur. Zákon č. 274/2017 Z. z. o obetiach trestných činov v zmysle § 13 tohto zákona nesmie presiahnuť celková výška odškodnenia obetí trestného činu 50-násobok sumy mesačnej minimálnej mzdy platnej v čase, kedy došlo k vzniku škody, čo v roku 2019 bola suma 520,- Eur a 50 násobok je suma 26.000,- Eur. Strany sporu poukazovali na rôzne rozhodnutia krajských súdov a najvyššieho súdu. Pokiaľ žalovaná poukazovala na rozhodnutie KS Prešov sp. zn. 7Co/14/2020, kde bola priznaná výška nemajetkovej ujmy 5.000,- Eur a 3.000,- Eur, za smrť syna pri dopravnej nehode Krajský súd v Banskej Bystrici sp. zn. 14Co/339/2011 vo výške 8.600,- Eur, smrť syna brata 6.638,78 Eur NS SR sp. zn. 1Cdo/77/2009, dopravná nehoda smrť otca NS SR sp. zn. 2Cdo/131/2018 vo výške 5.000,- Eur a 3.000,- Eur, nedôvodná operácia druhého zdravého kolena KS v BB sp. zn. 17Co/136/2012 vo výške 3.500,- Eur, odobratie reprodukčného orgánu NS SR sp. zn. 1Cdo/85/2017 vo výške 5.000,- Eur. Žalobkyňa poukazovala na priznanie nemajetkovej ujmy vo výške 15.000,- Eur za usmrtenie manžela KS Trnava sp. zn. 25Co/131/2018, priznanie náhrady v dôsledku úmrtia otca vo výške 10.000,- Eur a 15.000,- Eur, v dôsledku neoprávneného trestného stíhania vo výške 20.800,- Eur KS Prešov sp. zn. 3Co/5/2023, vo výške 5.000,- Eur z dôvodu nevydareného estetického zákroku KS Bratislava sp. zn. 2Co/72/2019. Mal súd potom za to, že priznaná náhrada nie je v neprímeranej výške vzhľadom na vyššie uvádzané rozhodnutia tak, že by spôsobovala obohacovanie sa druhej strany a že by nebolo prihliadnuté na princíp proporcionality vzhľadom na zistené majetkové pomery, tak na strane žalobkyne a žalovanej. Nie je možné porovnávať priznania nemajetkových ujmy za rôzne iné zásahy bez zohľadňovania konkrétneho skutkového stavu. Súd mal za to, že takýto zásah do zdravia žalobkyne spôsobil stav, ktorý je možné napraviť, avšak len tak, že dochádza k zásahu do zdravých zubov vytvorením zubnej náhrady. Súd žalobu v prevyšujúcej časti čo sa týka priznania nákladov na liečenie a v nemajetkovej ujme zamietol, keďže mal za to, že liečebné náklady priznal vo výške, ktoré považoval za preukázané vo vzťahu k žalovanej a čo sa týka nemajetkovej ujmy mal za to, že postačujúca je priznaná suma. Vec právne posúdil podľa § 420 Občianskeho zákonníka, § 449 ods. 1 Občianskeho zákonníka, § 11 a § 13 ods. 2 Občianskeho zákonníka.

Súd priznal žalobkyni nárok na náhradu trov konania voči žalovanej vo výške 100 % vo vzťahu k úspešnosti o náhradu nemajetkovej ujmy podľa § 262 ods. 1 CSP a § 255 ods. 1 CSP, keďže bola plne úspešná, čo do základu uplatneného nároku, pričom zamietnutie v prevyšujúcej časti nepredstavuje úspech žalovanej, ale je len dôsledkom úvahy súdu.

Súd priznal žalovanej a intervenientovi nárok na náhradu trov tohto konania vo vzťahu k uplatnenému nároku náhradu liečebných nákladov, ktorá bola priznaná žalobkyni vo výške 55 Eur, žalobou si uplatňovala nárok vo výške 1.875,- Eur s tým, že ako bolo vyššie uvedené neprihliadol na ustanovenie § 257 CSP, ale priznal nárok podľa § 255 ods. 1 CSP podľa pomeru úspechu v konaní, keďže intervenient vstúpil do konania na strane žalovanej vo vzťahu k náhrade škody, ktorá je krytá poistným plnením žalovanej. Jeho vstup sa netýkal konania v časti nemajetkovej ujmy, s tým, že úspech žalovanej a intervenienta je 94,14 %.

Pokiaľ žalobkyňa požadovala, aby súd nepriznal nárok na náhradu trov konania žalovanej a intervenientovi s poukazom na ustanovenie § 257 CSP, súd mal za to, že v danom konaní sa nejedná o celkom výnimočný prípad, ktorý môže spočívať v okolnostiach danej veci, ako aj v okolnostiach na strane účastníkov konania. Žalobkyňa si uplatnila žalobou nárok na náhradu škody na zdraví a nemajetkovú ujmu z dôvodu porušenia povinnosti poskytovateľa zdravotnej starostlivosti, ktoré porušenie potvrdil Úrad pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou a bolo na žalobkyni, aký nárok si súdnou cestou uplatní. Skutočnosť, že žalovaná nepristúpila na mimosúdne riešenie sporu nie je výnimočnou okolnosťou veci. Zároveň súd mal za to, že sa nejedná o taký druh konania, ktorý by spíňal výnimočnosť a táto nespočíva ani vo vedení konania. Súd mal za to, že uvedené ustanovenie nie je možné v danej veci použiť ani vzhľadom na poukazovanie na osobné, majetkové a zárodkové pomery žalobkyne s poukazom na

lepšiu majetkovú situáciu žalovanej a uvedené ustanovenie neslúži na zmiernovanie a odstraňovanie majetkových rozdielov medzi stranami sporu a jeho použitie neodôvodňuje tá skutočnosť, že žalobkyňa poukazuje na to, že nie solventná a že má nízky príjem (uznesenie NS SR sp. zn. 2Cdo/102/2017 zo dňa 31. 07. 2017).

2. V zákonom stanovenej lehote proti rozsudku súdu prvej inštancie podala odvolanie žalovaná v celom rozsahu. Namietala, že súd prvej inštancie opätovne rozhodnutie dostatočne neodôvodnil a nepostupoval v intenciách zrušovacieho rozhodnutia odvolacieho súdu. Vo vzťahu k nedostatočnému odôvodneniu rozhodnutia uviedla, že sa jedná opäť o rozhodnutie v prevažnej miere nepreskúmateľné. Súd sa v odôvodnení obmedzil len na vymenovanie dôkazov a vyjadrení strán sporu a ich citácií bez ďalšieho adekvátneho vyhodnotenia ako aj bez uvedenia svojich vlastných úvah, ktoré ho viedli k záverom, že v danom prípade bol preukázaný nárok na priznanie nemajetkovej ujmy, jej závažnosť a objektivita a ani úvah o výške priznanej nemajetkovej ujmy a jej primeranosti. V dôsledku nerozvedenia úvah súdu vykazuje napadnutý rozsudok vady; nedostatočne sa vysporiadal so všetkými skutočnosťami a dôkazmi a tvrdeniami strán. Podľa žalovanej rozhodnutie súdu nevyhovuje požiadavkám kladeným na riadne odôvodnenie rozhodnutia, pričom podľa názoru žalovanej súd prvej inštancie porušil zásadu viazanosti súdu nižšieho stupňa právnym názorom súdu vyššieho stupňa. Svoje rozhodnutie súd odôvodnil fakticky zhodne s odôvodnením prvého rozsudku, ktorý bol zrušený odvolacím súdom. Z napadnutého rozsudku je len ťažko rozoznať, ktoré tvrdenia predstavujú závery a úvahy súdu, a ktoré sú citáciami vyjadrení strán sporu – napr. bod 60., i v tomto smere je napadnutý rozsudok nezrozumiteľný. Týmto nesprávnym procesným postupom súd znemožnil žalovanej, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu jej práva na spravodlivý proces.

Žalovaná v odvolaní ďalej namietala nenaplnenie predpokladov pre vznik zodpovednosti na náhradu nemajetkovej ujmy, keď podľa nej sa súd opätovne skúmaniu týchto predpokladov dostatočne nevenoval. Podľa žalovanej žalobkyňa nepreukázala vznik ujmy na jej osobnostných právach, konkrétne nepreukázala, že by ňou tvrdené pocity hanby ju obmedzovali v jej bežnom živote, v pracovnom prostredí, sociálnych interakciách, partnerských alebo priateľských väzbách, že trpela neznesiteľnými pocitmi hanby, v dôsledku čoho by bola sociálne izolovaná a taktiež nepreukázala, že by v dôsledku postupu žalovanej mala artikulčné problémy, ktoré by ju vyraďovali z bežného života. Ak by aj bolo možné pripustiť existenciu pocitov hanby, sociálnu izoláciu žalobkyne a problémy s artikuláciou, muselo by byť preukázané, že nimi bolo závažným spôsobom zasiahnuté do osobnostných práv žalobkyne, čo však preukázané nebolo. Žalobkyňa netvrdila ani nepreukázala, že by v dôsledku týchto subjektívnych pocitov bolo zasiahnuté do jej psychického zdravia, keď neprodukovala žiadny dôkaz o narušení jej psychického zdravia ako napr. správa z návštevy psychologického ambulancie. Nestotožňuje sa so záverom súdu o tom, že by nerozpadnutie partnerského vzťahu a priateľských vzťahov a ani nepreukázanie negatívneho dopadu na pracovný vzťah žalobkyne nemalo žiadny vplyv na posúdenie vyžadovanej existencie závažnosti ujmy, resp. zásahu ako to súd uviedol v bode 60. napadnutého rozhodnutia. Závažnosť tvrdenej ujmy preukázaná nebola, súd sa týmto námietkam žalovanej nevenoval. V dôsledku namietaného postupu žalovanej nedošlo u žalobkyne ku vzniku trvalých následkov, tvrdený stav od namietaného postupu až po dobu, kedy žalobkyňa prestala navštevovať ambulanciu žalovanej netrval neprimeranú dobu, žalobkyňa odmietala akékoľvek trvalé riešenie, všetko vyplýva zo zdravotnej dokumentácie žalobkyne - zubnej karty, nie je správne tvrdenie súdu, že by odmietanie trvalého riešenia žalobkyňou nevyplývalo zo žiadneho dôkazu. Samotná existencia namietaného postupu žalovanej nemá bez ďalšieho za následok vznik nároku na nemajetkovú ujmu. Bez preukázania ujmy požadovanej závažnosti a následne príčinnej súvislosti nie je možné uvažovať o priznaní náhrady nemajetkovej ujmy. Tomuto sa však okresný súd opäť nijak nevenoval, súd musí bezpečne zistiť, či k zníženiu dôstojnosti alebo vážnosti fyzickej osoby v značnej miere skutočne došlo. Zadošťučinenie v peniazoch predstavuje inštitút, ktorý nemožno použiť na vyváženie a zmiernenie bežnej, čo i len krátkodobo pôsobiacej nemajetkovej ujmy na osobnosti fyzickej osoby. Skutočnosti, ktoré potvrdili svedkovia (výpoveď svedkyne A. L., M. J.) a fotodokumentácia zo sociálnej siete Instagram potvrdili, že žalobkyňa sa aj po roku 2019 zúčastňovala výletov, večerí v reštauráciách, spoločenských aktivít, bola plne spoločensky integrovaná, čím bolo vyvrátené, že by namietaný postup žalovanej spôsobil u žalobkyne závažné následky v jej súkromnom živote alebo v spoločenskom uplatnení. Z výpovedí svedkov nevyplývalo, že by žalobkyňa v dôsledku namietaného postupu žalovanej bola vystavená výsmechu od tretích osôb. Namietala, že súd nesprávne vyhodnotil dôkaz „fotografie do sociálnej siete Instagram“, ktoré preukázali, že žalobkyňa bez obmedzenia i po namietanom postupe žalovanej viedla bohatý spoločenský život, čím bolo vyvrátené tvrdenie žalobkyne o jej sociálnej izolácii. Pre konanie nie je podstatné, či žalobkyňa svoj vzhľad na fotografiách upravovala alebo nie, podstatné

je, že z predmetných fotografií vyplýva, že žalobkyňa bola spoločensky aktívna a v kruhoch spoločnosti sa necítila nekomfortne. Vo vzťahu k žalobkyňou tvrdených problémov v práci, ktoré mali vyplývať z predloženej SMS komunikácie žalovaná zdôraznila, že z tejto komunikácie nevyplývalo, v čom mali „problémy“ v zamestnaní spočívať a zo znenia tejto komunikácie ani nemožno vyvodiť, že by absencie v práci mali pôvod v návštevách lekára – žalovanej by sa aj postup žalovanej odrazil v súkromnom živote žalobkyne, takýto zásah by automaticky nezakladal nárok na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch, keďže z rozhodnutia súdu nevyplýva, či považoval intenzitu tohto zásahu za preukázanú a v akom rozsahu. Podmienkou priznania náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch je existencia závažnej ujmy, a to v závislosti na individuálnych okolnostiach prípadu, splnením tejto podmienky sa súd nijako nezaoberal. Nie sú rozhodujúce subjektívne pocity poškodenej strany, ale objektívne hľadisko, teda to, že by predmetnú ujmu takto v danom mieste a čase vnímala aj každá iná fyzická osoba. Namietala, že v prípade žalobkyne nie je možné ňou tvrdený zásah do osobnostných práv považovať za ujmu závažnú a za ujmu objektívnu. Žalobkyňa nepreukázala, že by namietaný postup žalovanej dlhodobo trvale a nezvratne ovplyvnil jej súkromný, pracovný a rodinný život, nedošlo dokonca ani k zhoršeniu rodinných, priateľských, partnerských a iných vzťahov, nešlo o nenapraviteľný zásah, pričom žalobkyňa v nich nebola zásadným spôsobom obmedzená. Nemožno teda dôjsť k záveru, že by bol naplnený vyžadovaný predpoklad závažnosti ujmy. V konaní nebola preukázaná vyžadovaná príčinná súvislosť, keďže žalobkyňa nepreukázala, že by ňou tvrdená ujma v jej právach bola dôsledkom namietaného postupu žalovanej a okresný súd otázke príčinnej súvislosti sa v napadnutom rozsudku bližšie nevenuje. Ďalej konanie žalobkyne žalovaná vníma ako vykonštruované konanie zakladajúce sa len na vymyslených tvrdeniach žalobkyne a svedkov, ktoré neboli podložené žiadnymi inými dôkazmi. Nestotožňuje sa so záverom súdu, že došlo k zásahu do osobnostných práv žalobkyne, a to do práva na ochranu zdravia a do práva prejavu osobnej povahy. Takéto konštatovanie súdu zostalo len vo všeobecnej rovine, bez bližšieho vysvetlenia, akým spôsobom bolo do týchto práv zasiahnuté. Súd nekonkretizoval, v čom by mala spočívať ujma žalobkyne. Podľa žaloby, ujma v osobnostných právach mala spočívať v pocitoch hanby, nemožnosti venovaniu sa aktivitám, artikulačným ťažkostiam, čo malo viesť k spoločenskej izolácii, pričom podľa žalovanej ani jeden z vyššie uvádzaných zásahov žalobkyňa nepreukázala. Vo vzťahu k pocitom hanby uviedla, že z fotodokumentácie zo sociálnej siete Instagram vyplynulo, že žalobkyňa viedla počas celej doby, a to i po namietanom lekárskom postupe bohatý spoločenský život, zúčastňovala sa koncertov, dovoleníek, spoločenských udalostí, čo žalobkyňa ani nesporela. Vo vzťahu k ujme z dôvodu nemožnosti venovaniu sa aktivitám nepreukázala, že by v dôsledku namietaného lekárskeho postupu bola obmedzená v bežných aktivitách, ktoré žalobkyňa ani bližšie nešpecifikovala. Vo vzťahu k artikulácii nemožno ustáliť, že by žalobkyňa preukázala artikulačné problémy, ktoré mali byť spôsobené zásahom žalovanej, pričom poukázala na výpoveď svedkyne N. O., ktorá uviedla, že žiadnu významnú rečovú vadu v dôsledku postupu žalovanej u žalobkyne nespozorovala. Samotná žalobkyňa na pojednávaní dňa 24.01.2023 vyvrátila ňou tvrdené problémy s artikuláciou, keď uviedla, že chodí na dabingy, kde by s problémom s artikuláciou nemohla chodiť ...

Súd pri rozhodovaní opomenul prihliadnúť na okolnosti, za akých k namietanému postupu žalovanej došlo, že sa nejednalo o žiadne úmyselné konanie. Žalovaná i po namietanom postupe so žalobkyňou komunikovala, prejavovala záujem na vyriešení žalobkyňou tvrdeného problému s náhradou, snažila sa žalobkyne pomôcť s jej problémom, v minulosti sa nedopustila žiadneho pochybenia v súvislosti s poskytovaním lekárskej starostlivosti. Úradom pre dohľad uloženú sankciu uhradila. Právo na primerané finančné zadostučinenie v podobe priznania nemajetkovej ujmy je vyhradené pre tie prípady, keď intenzita zásahu do súkromného a rodinného života dotknutej osoby je značná a nenapraviteľná, napr. v prípade smrti blízkej osoby, vážneho alebo pretrvávajúceho narušenia rodinných väzieb alebo v prípade vážnych doživotných následkov. Vypadávanie náhrady nemalo dlhodobý vplyv na súkromný ani rodinný život žalobkyne, ktorá nebola vôbec obmedzená v pracovnej a ani v inej oblasti. Nebolo preukázané žiadne zhoršenie rodinných, priateľských, partnerských a iných vzťahov ani uplatnenie v spoločnosti, a preto podľa žalovanej je nárok na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch v celom rozsahu nedôvodný. Namietala ďalej neprimeranosť výšky nemajetkovej ujmy s poukazom na to, že namietaným postupom žalovanej nedošlo u žalobkyne k trvalým následkom na zdraví, namietaný postup súvisel s vykonaním dočasného riešenia zubnej náhrady žalovanej, žalovaná sa snažila vyriešiť problém s vypadáajúcou náhradou, avšak z dôvodu neochoty žalobkyne nájsť si časový priestor pre odstránenie problému, nebolo objektívne možné situáciu riešiť. Žalobkyňa opakovane žiadala vždy len o prelepenie danej práce a odmietala akýkoľvek iný návrh. Je potrebné brať do úvahy krátkodobosť doby trvania zásahu a aj správanie, resp. postoj žalobkyne k riešeniu zdravotného problému. Nie je pravdou, že zub by bol odumretý, čo nesprávne súd uviedol v bode 57. rozsudku. Súd v napadnutom rozhodnutí v kontexte s komparáciou a následnou primeranosťou priznanej náhrady poukázal v prevažnej miere

na rozhodnutia, ktoré sa zaoberali zásahmi do osobnosti spôsobené smrťou, neoprávneným trestným stíhaním, t. j. jedná sa o neporovnateľné skutkové okolnosti. Nie je možné porovnávať nemajetkovú ujmu titulom straty blízkeho človeka a nemajetkovú ujmu spočívajúcu v obmedzení tvrdenom žalobkyňou, nakoľko z hľadiska závažnosti vzniknutej ujmy nie sú rovnocenné. Pokiaľ súd poukázal na bodové hodnotenie za vážne duševné poruchy vzniknuté pôsobením otrasných zážitkov, takáto úvaha súdu je nesprávna, žalobkyňa nielenže netvrdila, ale ani nepreukázala, že by v dôsledku namietaného konania žalovanej trpela akoukoľvek nieložou ešte závažnou duševnou poruchou. Súd v bode 61. uviedol, že nie je možné porovnávať priznania nemajetkových ujmy za rôzne iné zásahy bez zohľadňovania konkrétneho skutkového stavu, uvedené je však v rozpore s postupom súdu, keď porovnával ním priznanú nemajetkovú ujmu s ujмами obetí trestných činov, resp. ujмами podľa zákona o bolesti a sťaženi spoločenského uplatnenia, keď stotožnil ujmu závažnej duševnej poruchy so situáciou žalobkyne v tomto súdnom konaní, ktorá netrpela žiadnou duševnou poruchou. Súd žiadnu komparáciu nevykonával a keď mohol, keďže už len zo súdnych rozhodnutí označených stranami sporu týkajúcich sa zásahov do osobnej sféry doživotnými a trvalými následkami vyplýva, že súdom priznaná výška náhrady nemajetkovej ujmy je neprimeraná, keďže žalobkyňou tvrdená ujma nie je taká závažná, aká bola zistená v citovaných rozhodnutiach, nespôsobila trvalé a ani neodstrániteľné následky. Súd mal skúmať, či nebol naplnený § 441 Občianskeho zákonníka; je potrebné prihliadnúť aj na správanie žalobkyne, ktorá opakovane i napriek upozorňovaniu žalovanej o dočasnosti riešenia a nutnosti dohodnutia si konzultácie o trvalom riešení, akékoľvek návrhy žalovanej odmietala. Uvedeným konaním žalobkyňa porušila právnu povinnosť uvedenú v § 415 OZ (prevenčnú povinnosť) počínať si tak, aby nedochádzalo ku škode na zdraví.

Vo vzťahu k primeraným nákladom spojených s liečením uviedla, že z dôkazov predložených žalobkyňou, a to výpisu z účtu žalobkyne za obdobie 01.02.2020 – 02.03.2020 a ani detailov pohybu z účtu žalobkyne zo dňa 26.05.2020 a zo dňa 01.06.2020 nevyplývajú aké konkrétne náklady na liečenie boli týmito sumami kryté; súd nemal z čoho usúdiť, že sa jednalo o konzultácie a ani to, že by predmetné konzultácie súviseli s liečením žalobkyne, a preto i v tejto časti nebola dôvodnosť nároku žalobkyne preukázaná. Z týchto dôvodov je rozsudok aj vo výroku o liečebných nákladoch nesprávny.

Žalovaná navrhla, aby odvolací súd zmenil rozsudok súdu prvej inštancie tak, že žalobu žalobkyne v celom rozsahu zamietne.

3. Žalobkyňa v písomnom vyjadrení k odvolaniu žalovanej k námietke nedostatočného odôvodnenia rozhodnutia uviedla, že odôvodnenie rozsudku súdu je riadne a presvedčivé, pričom súd sa zaoberal vykonanými dôkazmi a ich vyhodnotením ako aj právnym posúdením veci. Poukázala na odôvodnenie rozsudku súdu prvej inštancie v bode 57. a 60. Nesúhlasí s názorom žalovanej, že súd len doplnil citácie svedeckých výpovedí; súd sa zaoberal konkrétnymi výpoveďami, poukázal na ich rozhodujúce časti, vysporiadal sa s otázkou ich dôveryhodnosti a správne uzatvoril, že došlo k vzniku nemajetkovej ujmy na strane žalobkyne, nakoľko každá osoba by taký zásah do osobnostných práv, aký vyplýva z opisu skutkových okolností svedkami, vnímala ako závažný zásah do osobnostných práv. Pokiaľ namieťa, že nesprávnym procesným postupom, došlo k porušeniu jej práva na spravodlivý súdny proces, žalovaná nenastolila žiadnu právnu otázku, na ktorú by jej odôvodnenie rozsudku nedalo zrozumiteľnú a jednoznačnú odpoveď a neuviedla žiadne dôkazy, ktoré by žalovaná navrhla, a ktoré neboli vykonané alebo ich vykonanie nebolo zohľadnené v odôvodnení rozsudku.

Vo vzťahu k odvolacej námietke nenaplnenia predpokladov zodpovednosti na náhradu nemajetkovej ujmy, keď žalovaná uviedla, že žalobkyňa nepreukázala vznik ujmy na jej osobnostných právach, konkrétne nepreukázala, že by ňou tvrdené pocity hanby ju obmedzovali v jej bežnom živote, pracovnom prostredí, sociálnych interakciách, partnerských alebo priateľských väzbách, trpela neznesiteľnými pocitmi hanby, v dôsledku čoho by bola sociálne izolovaná a taktiež nepreukázala, že by v dôsledku postupu žalovanej mala artikuláčny problém, ktoré by ju vyraďovali z bežného života, poukázala žalobkyňa na výpovede svedkov M. J., N. O., A. L.. Žalobkyňa uviedla, že nemajetková ujma je imateriálnou škodou, ktorej vznik nie je možné preukazovať prostredníctvom materiálnych dôkazov, nakoľko vzniká a prejavuje sa v duchovnej sfére vnútorného prežívania žalobkyne. O vnútornom psychickom rozpoložení žalobkyne pritom nie je možné priniesť hmotný dôkaz preukazujúci vznik nemajetkovej ujmy a požiadavka takéhoto dôkazu je súdnou praxou vnímaná ako "probatio diabolica". V tejto súvislosti poukázala na názor Ústavného súdu SR v rozhodnutí sp. zn. I. ÚS 689/2014. Rozhodujúcim kritériom pre unesenie dôkazného bremena vo vzťahu k vzniku nemajetkovej ujmy je preukázanie zásahu do osobnostných práv, medzi ktoré patrí aj právo na ochranu zdravia. Určujúcou je pritom rozumová úvaha o tom, či by vzniknutý následok protiprávneho konania (zásahu do zdravia) súčasne každá priemerná ľudská bytosť za rovnakých okolností pocítovala takýto následok ako ujmu na

jej osobnostných právach. Interpretácia výpovedí svedkov žalovanou v odvolaní je v rozpore s obsahom výpovedí svedkov. Zo skutočnosti, že žalobkyňa v úzkom kruhu (žalobkyňa, A. L. a jej partner) sa zúčastnila večere v reštaurácii alebo že bola na večeri v reštaurácii so svojim partnerom, nemožno vyvodiť, že by v čase od 14.01.2019 do 27.05.2020 (viac ako 16 mesiacov) neboli ovplyvnené jej spoločenské aktivity, zvlášť keď svedkovia uviedli, že žalobkyňa prestala chodiť do reštaurácie, prestala oslavovať narodeniny v meste alebo na diskotéke, zatvárala sa vo svojej izbe a nekomunikovala. Pokiaľ žalovaná namieta, že žalobkyňa nepreukázala závažnosť a objektivitu ujmy a nepreukázala, že by postup žalovanej trvale a nezvratne ovplyvnil súkromný, pracovný alebo rodinný život, nepreukázala, že by prišla o prácu alebo mala v práci problémy z dôvodu konania žalovanej, nepreukázala a ani netvrdila rozpad partnerského vzťahu a súčasne nepreukázala ani zhoršenie rodinných, priateľských, partnerských a iných vzťahov, uvedené tvrdenia žalovanej nezodpovedajú skutkovému stavu ako ho zistil súd prvého stupňa, žalovaná k zákonným podmienkam vzniku zodpovednosti za škodu a za náhradu nemajetkovej ujmy pripája dodatočné podmienky nezvratnosti a trvalosti, ktoré zákon nepozná, nie je zákonnou podmienkou vzniku nemajetkovej ujmy rozpad partnerského vzťahu. Z výpovedí svedkov jednoznačne vyplýva tak zhoršenie priateľských vzťahov (žalobkyňa sa spoločensky izolovala) ako aj rodinných vzťahov s poukazom na výpoveď matky žalobkyne, neobstojí tvrdenie žalovanej o nepreukázaní negatívneho vplyvu postupu žalovanej na súkromný a rodinný život žalobkyne. K námietke žalovanej, čo sa týka nepreukázania príčinnej súvislosti, žalobkyňa poukázala na závery Úradu pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou a závery odborného vyjadrenia G. H.. Príчинná súvislosť medzi nesprávnym protetickým ošetrením chrupu žalobkyne - príliš radikálna preparácia zubu z troch strán a nedostatočná preparácia zubu z podnebnéj strany, ktoré vykonala žalovaná a nesprávnou artikuláciou, nefunkčnosťou a častým uvoľňovaním náhrady je tak daná a preukázaná. Žalobkyňa má za to, že príčinná súvislosť je daná a bola v konaní preukázaná. Svedkovia jednoznačne uviedli príčinu pocitov hanby u žalobkyne - vypadávanie zubnej náhrady, nutnosť kupovať si fixačný krém, problémy pri jedení. Pokiaľ žalovaná poukazuje na skutočnosť, že nemajetková ujma musí byť objektivizovaná v tom zmysle, že každá osoba v tej istej situácii, prípadne v spoločenskom postavení by vnímala predmetnú ujmu v danom čase a mieste, čo podľa žalovanej súd dostatočne neodôvodnil, žalobkyňa uviedla, že v čase zásahu bola žalobkyňa 25-ročná žena, ktorej pri rozhovore alebo jedení vypadávala zubná náhrada, kupovala si fixačný krém na protézy, takýto stav by žiadna osoba v postavení žalobkyne nepovažovala za niečo bežné, normálne a primerané jej veku a spoločenskému postaveniu. Podľa žalobkyne každá iná osoba v rovnakej situácii by zažívala rovnaké pocity ako žalobkyňa a vznikla by jej rovnaká nemajetková ujma. K tvrdeniu žalovanej, že žalobkyňu nemožno bodovo ohodnotiť za vzniknutú ujmu, žalobkyňa uviedla že tieto tvrdenia nemajú oporu v súdnom spise a tieto žalovaná žiadnym spôsobom nepreukazuje. K námietke žalovanej, že žalobkyňa nepreukázala zásah do osobnostných práv spočívajúcich v pocitoch hanby z dôvodu, že zverejňovala fotografie na sociálnej sieti Instagram uviedla, že žalobkyňa sa nehanbí ani nehanbila za svoj celkový výzor, ale za to, že jej pri jedle ako aj pri bežnom rozhovore vypadávala zubná náhrada. Uvedené z fotografií vytvorených a uverejnených žalobkyňou nemožno zistiť. Žalovaná si zamieňa virtuálny svet sociálnych sietí zobrazujúcich to, čo si žalobkyňa želá, aby verejnosť videla a skutočný svet. Poukázala na odôvodnenie rozsudku súdu prvej inštancie v bode 60. Vo vzťahu k nemožnosti venovať sa aktivitám, keď žalovaná namieta, že nepreukázala nemožnosť venovať sa aktivitám z dôvodu, že žalobkyňa lekárskeho posudkom nepreukázala, že by bola obmedzená v bežných aktivitách, uviedla, že žalovaná si zamieňa podmienky priznania nároku na náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia a nároku na náhradu nemajetkovej ujmy, čo robí celkom zámerne, pričom súd prvej inštancie ako aj žalobkyňa poukázali na rozhodnutie NS SR sp. zn. 7Cdo/65/2013. Žalobkyňa nebola fyzicky neschopná zúčastňovať sa diskoték, posedení v spoločnosti alebo boxu (čo by zakladalo nárok na náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia); prestala sa uvedených aktivít zúčastňovať, pretože jej bolo nepríjemné, keď v spoločnosti širšieho okruhu jej známych strácala zubnú náhradu (pocity hanby a sociálnej izolácie zakladajúce nárok na náhradu nemajetkovej ujmy). Vo vzťahu k námietke žalovanej, že žalobkyňa nepreukázala artikuláčné problémy, uviedla, že žalovaná argumentuje viacerými skutočnosťami, ktoré sú vytrhnuté z kontextu, a to predovšetkým svedeckou výpoveďou N. O. a výpoveďí žalobkyne. K námietke žalovanej, že súd pri rozhodnutí nezohľadnil, že sa nejednalo o úmyselné konanie žalobkyne - zákon nevyžaduje úmysel ako podmienku vzniku zodpovednosti za škodu na zdraví a nemajetkovej ujmy v dôsledku medicínskeho postupu non lege artis k tvrdeniu; že žalovaná i po namietanom postupe so žalobkyňou komunikovala a prejavovala záujem na vyriešení tvrdeného problému náhradou - žalovaná navrhovala riešiť problém použitím väčšieho množstva fixačného krému; že sa žalovaná snažila žalobkyňu pomôcť s jej problémom - nie je zrejmé ako; že v minulosti sa žalovaná nedopustila žiadneho pochybenia v súvislosti s poskytovaním zdravotnej starostlivosti - uvedené je tvrdením, ktoré nie je žiadnym spôsobom

preukázané a súčasne je pre konanie irelevantné; žalovanej bola Úradom pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou uložená sankcia, ktorú žalovaná uhradila - žalovanej bola uložená sankcia v nepatrnej výške a súčasne zaplatením sankcie uloženej v správnom konaní nezaniká zodpovednosť žalovanej za vznik škody na zdraví a nemajetkovej ujmy.

Vo vzťahu k námietke neprimeranosti výšky nemajetkovej ujmy, čo zdôvodňuje skutočnosťami, ktoré v konaní preukázané neboli (neochota žalobkyne podstúpiť trvalé riešenie), krátkodobosť doby trvania zásahu a poukazovaním na výšku náhrady priznanú za iné zásahy do osobnostných práv v iných konaniach, poukázala, že súd prvej inštancie priznal nárok na náhradu nemajetkovej ujmy vo výške nižšej, než bola priznávaná za smrť blízkej osoby a súčasne v komparácii poukazovala aj na rozhodnutia, ktorými bola spôsobená ujma na zdraví. Úvaha súdu prvej inštancie bola správna, keď z hľadiska určenia primeranosti nároku na náhradu nemajetkovej ujmy sa zameril na prílohu zákona č. 437/2004 Z.z. o náhrade za bolesť a sťaženie spoločenského uplatnenia, keďže táto predstavuje finančnú kompenzáciu vo vzťahu, ku ktorej sa posudzuje primeranosť náhrady nemajetkovej ujmy. Výška náhrady za bolesť a sťaženie spoločenského uplatnenia však nie sú dané pevnou sumou. V závislosti od zmeny výšky priemernej mzdy zamestnanca v hospodárstve v Slovenskej republike sa mení aj priznávaná výška náhrady za bolesť a sťaženie spoločenského uplatnenia. Výšku náhrady nemajetkovej ujmy je potrebné posudzovať nielen z hľadiska skutkových okolností, ale aj z hľadiska času, kedy došlo k vzniku nároku. K námietke žalovanej, že súd mal prihliadať aj na správanie žalobkyne, ktorá podľa žalovanej mala zanedbať starostlivosť o svoje vlastné zdravie, poukázala na záver súdu prvej inštancie v bode 60. odôvodnenia rozsudku. Podľa žalobkyne nie je namieste zaoberať sa aplikáciou ust. § 441 Občianskeho zákonníka, keďže uvedené je založené na nepreukázanom tvrdení žalovanej o tom, že žalobkyňa odmietla trvalé riešenie navrhnuté žalovanou.

Vo vzťahu k nákladom spojeným s liečením, žalovaná rozporuje účelnosť vynaloženia nákladov na liečenie a pričom argumentuje tým, že pri platbe nie je uvedené, za aký zdravotný výkon boli tieto sumy uhradené, iba, že išlo o stomatologickú konzultáciu. Uvedené tvrdenie žalovanej je síce pravdivé, avšak vychádza z izolovaného posudzovania výpisov z účtu a pokladničných dokladov neprihliadajúc na iné listinné dôkazy, ako je výpis zo zdravotnej dokumentácie pacienta, v ktorom je uvedený dátum uskutočnenia vyšetrenia (ktorý je aj dátumom platby). Zistený nález a uskutočnené zdravotné úkony súd posudzujúc uvedené dôkazy v ich vzájomnej súvislosti správne uzatvoril, že žalobkyňa patrí nárok na náhradu týchto nákladov na liečenie, keďže z popisu zistených náleзов a uskutočnených zdravotných úkonov je zrejmé, čo bolo predmetom vyšetrenia, ktoré bolo v ten-ktorý deň uhradené.

Navrhla, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie čo do výroku I. až IV. potvrdil.

4. Žalovaná v písomnom vyjadrení k vyjadreniu žalobkyne uviedla, že zotrúva na stanovisku, že odôvodnenie rozsudku súdu prvej inštancie je nedostatočné a neadekvátne. V bode 57. rozsudku sa nejedná o konkrétne vyhodnotenie dôkazov predložených v konaní. Je len všeobecným teoretickým výkladom pojmu nemajetkovej ujmy a jej preukázateľnosti. V bode 60. súd nedostatočne analyzoval a konfrontoval všetky predložené dôkazy vrátane tých, ktoré spochybňovali mieru a objektivitu údajnej ujmy. V tomto bode sa súd dostatočne nevysporiadal s argumentmi žalovanej týkajúcimi sa napr. predchádzajúceho úrazu žalobkyne a jeho potencionálneho vplyvu na jej pocity hanby. Žalobkyňa (a súd) sa odvoláva na princíp „*probatio diabolica*“ a nemožnosť preukazovať nemajetkovú ujmu hmotnými dôkazmi; táto zásada nemôže slúžiť ako štít pred nedostatočnými dôkazmi. Výpovede svedkov, na ktoré poukazuje žalobkyňa, sú v zjavnom rozpore s prezentovaním žalobkyne na sociálnych sieťach. Z predloženej fotodokumentácie vyplynulo, že žalobkyňa nebola sociálne izolovaná a teda, že tvrdenia jej alebo svedkov o jej „*utiahnutosti* v dôsledku vykonaného namietaného postupu žalovanej“ sa nezakladajú na pravde. Hoci svedkovia popisujú určité zmeny, je kľúčové posúdiť, či tieto zmeny sú výlučne a priamo spôsobené údajným pochybením žalovanej, a či ich intenzita zodpovedá požadovanej závažnosti ujmy. V ďalšom žalovaná uvádzala v podstate rovnaké tvrdenia a námietky, ako v podanom odvolaní. Zotrvala na návrhu, aby odvolací súd zmenil rozsudok súdu prvej inštancie a žalobu žalobkyne zamietol, prípadne zrušil rozsudok súdu prvej inštancie a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

5. Proti rozsudku súdu prvej inštancie podala odvolanie aj žalobkyňa a to proti výrokom V. a VI. rozsudku súdu prvej inštancie, ktorými výrokmi súd priznal žalovanej (výrok V.) a tiež intervenientovi na strane žalovanej (výrok VI.) nárok na náhradu trov konania vo výške 94,14 % vo vzťahu k uplatnenej náhrade škody uvádzajúc odvolacie dôvody v zmysle § 365 ods. 1 písm. h) a b) CSP. V konkrétnostiach žalobkyňa uvádzala existenciu dôvodov hodných osobitného zreteľa pre aplikáciu ust. § 257 CSP, pričom výnimočnosť okolností podľa žalobkyne spočíva v samotnom nepomere výšky náhrady trov konania k hodnote sporu, kedy náhrada trov konania predstavuje 93,68 % z hodnoty

sporu s poukázaním na skutočnosť, že sa jedná o spor o náhradu škody na zdraví spôsobenej nesprávnym poskytnutím zdravotnej starostlivosti, pričom súd konštatoval, že došlo k vzniku škody a v časti priznal žalobkyni nárok na náhradu škody. Podľa žalobkyne už len skutočnosť, kedy bola žalobkyňa nútená uplatniť si náhradu škody, ktorá by jej inak nebola vznikla (keby si žalovaná plnila svoje povinnosti), je dôvodom hodným osobitného zreteľa, pričom je potrebné prihliadnúť na skutočnosť, že žalobkyňa bola v základe uplatneného nároku úspešná. Ďalej opakovane poukázala na skutočnosť, že žalobkyňa je osobou v hmotnej núdzi, ktorej bol priznaný nárok na bezplatnú právnu pomoc. Vo vzťahu k žalovanej vystupovala ako spotrebiteľka zdravotnej starostlivosti, pričom povolanie žalovanej a status intervenienta ako poisťovne odôvodňuje nepriznanie nároku na náhradu trov konania. Podľa žalobkyne nemožno považovať za spravodlivé vyriešenie sporu také vyriešenie zodpovednosti žalovanej za škodu spôsobenú na zdraví žalobkyne postupom non lege artis medicinae, pri ktorom súd konštatuje porušenie povinnosti žalovanej a zodpovednosť žalovanej za škodu, súčasne však poškodený musí z dôvodu svojej zlej sociálnej situácie použiť viac ako polovicu z priznanej náhrady na náhradu trov právneho zastúpenia škodcu. Žalobkyňa namieta nesprávne právne posúdenie veci v otázke posúdenia výnimočných dôvodov pre nepriznanie nároku na náhradu trov konania úspešnej sporovej strane spočívajúcich v sociálnej situácii žalobkyne. Navrhla, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie vo výrokoch V. a VI. zmenil tak, že žalovaná a intervenient, nemajú nárok na náhradu trov súdneho konania voči žalobkyni.

6. Žalovaná v písomnom vyjadrení k odvolaniu žalobkyne uviedla, že sa s odvolaním nestotožňuje, žalobkyňa podsúva súdu nekompletné informácie o svojom postavení, stavia sa do pozície slabšej strany v spore a dožaduje sa vyššej súdnej ochrany. Podľa žalovanej žalobkyňa zneužíva legislatívne možnosti na priznanie poskytovania bezplatnej právnej pomoci, keďže sa v skutočnosti v stave hmotnej núdzi nenachádza. Z výpisu P. vyplýva, že žalobkyňa sa počas trvania súdneho konania a po priznaní nároku na bezplatnú pomoc a na dávku v hmotnej núdzi stala jedinou spoločníčkou a konateľkou dňa 06.12.2022 A. J., H.: XX XXX XXX, a dňa 14.06.2023 A. H. J., H.: XX XXX XXX. Pokiaľ bola žalobkyňa schopná si založiť dve spoločnosti, nie je možné uveriť jej tvrdeniam o stave hmotnej núdze. Obe spoločnosti vykázali v roku 2024 zvýšenie tržieb, ako aj zisku. Žalobkyňa podľa jej vlastných informácií poskytnutých a uverejnených na sociálnej sieti Instagram je majiteľom a riaditeľom luxterior a lehome.sk a je dizajnérkou nábytku a interiéru. I z týchto činností dosahuje príjem. Z týchto dôvodov nie je možné ustáliť, že by na strane žalobkyne existovali dôvody hodné osobitného zreteľa pre nepriznanie náhrady trov konania úspešnej strane – žalovanej. Nemožno sa stotožniť ani s úvahami žalobkyne o existencii nepomeru výšky náhrady trov konania k hodnote sporu, keďže tento nepomer vypočítava iba v kontexte ňou uplatnených liečebných nákladov a neuvádza, že jej v uvedenom konaní bola priznaná náhrada nemajetkovej ujmy v sume 3.000,- Eur, ako aj náhrada trov konania v rozsahu 100 %. Podľa žalovanej súd sa dôvodmi hodnými osobitného zreteľa podľa ust. § 257 CSP náležite zaoberal v bode 68. odôvodnenia rozsudku a zdôvodnil, prečo v danom prípade nie sú splnené podmienky pre jeho použitie. Žalobkyňa nepreukázala, že by sa nachádzala v zložitej životnej situácii, pričom ani skutočnosť, že jej bola priznaná bezplatná právna pomoc, neodôvodňuje záver, že by bolo možné ustáliť, že by sa nachádzala v nepriaznivej sociálnej a ani ekonomickej situácii, čo žalobkyňa ani netvrdila. Žalobkyňa je plne pracovne spôsobilá, v dosahovaní príjmu jej nebráni žiadna objektívna prekážka. Plnenie trov konania pre žalobkyňu nebude likvidačné. Odvolanie žalobkyne považuje za nedôvodné, nakoľko u žalobkyni neexistujú dôvody hodné osobitného zreteľa, na ktoré by mal súd prihliadnúť pri rozhodovaní o trovách konania.

7. V písomnom vyjadrení žalobkyne k vyjadreniu žalovanej, táto zotrvala na podanom odvolaní, pričom v tomto vyjadrení neuviedla v zásade žiadne nové skutočnosti.

8. V dôsledku odvolania podaného ako žalobkyňou, tak aj žalovanou proti rozsudku súdu prvej inštancie, krajský súd ako súd odvolací (§ 34 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku, ďalej len „CSP“), vec preskúmal v medziach daných ustanovením § 379 a § 380 CSP a bez nariadenia pojednávania v súlade s ustanovením § 385 ods. 1 CSP a contrario rozsudok súdu prvej inštancie vo výrokoch I., II., IV., V. a VI. postupom podľa § 387 ods. 1 a 2 CSP ako vecne správny potvrdil. Rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku III. postupom v zmysle § 161 ods. 2 CSP pri aplikácii § 230 CSP výrok III. zrušil a konanie v tejto časti zastavil z dôvodu prekážky právoplatne rozhodnutej veci.

9. Podľa § 387 ods. 1 CSP odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

10. Podľa § 387 ods. 2 CSP, ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

11. Podľa § 230 CSP, ak sa o veci právoplatne rozhodlo, nemôže sa prejednávať a rozhodovať znova.

12. Podľa § 161 ods. 1 CSP, ak tento zákon neustanovuje inak, súd kedykoľvek počas konania prihliada na to, či sú splnené podmienky, za ktorých môže konať a rozhodnúť (ďalej len "procesné podmienky").

13. Podľa § 161 ods. 2 CSP, ak ide o nedostatok procesnej podmienky, ktorý nemožno odstrániť, súd konanie zastaví.

14. Odvolací súd uvádza, že žalovaná podala odvolanie proti rozsudku súdu prvej inštancie v celom rozsahu, teda do všetkých výrokov rozsudku súdu prvej inštancie. Podala odvolanie aj proti výroku III. rozsudku súdu prvej inštancie, ktorým súd v prevyšujúcej časti žalobu žalobkyne zamietol, pričom súd prvej inštancie výrokom I. vo vzťahu k uplatnenému nároku titulom náhrady nákladov na liečenie uložil žalovanej povinnosť zaplatiť žalobkyni sumu 55,- Eur a výrokom II. uložil žalovanej povinnosť zaplatiť žalobkyni titulom nemajetkovej ujmy sumu 3.000,- Eur. Žalobkyňa sa podanou žalobou domáhala zaplataenia titulom náhrady nákladov na liečenie sumy 1.875,- Eur a titulom nemajetkovej ujmy sumy 4.000,- Eur. Odvolací súd poukazuje na to, že súd prvej inštancie už vo veci žaloby žalobkyne rozhodol prvýkrát rozsudkom zo dňa 11.05.2023 v spojení s dopĺňacím rozsudkom zo dňa 04.07.2023, pričom rozsudkom zo dňa 11.05.2023 výrokom I. uložil žalovanej povinnosť zaplatiť žalobkyni titulom náhrady nákladov na liečenie sumu 55,- Eur (výrok I.). Ďalej uložil žalovanej povinnosť zaplatiť titulom nemajetkovej ujmy sumu 3.000,- Eur (výrok II.). V prevyšujúcej časti súd žalobu zamietol (výrok III.). Výrokom IV. rozsudku ako aj výrokom I. a II. dopĺňacieho rozsudku súd rozhodoval o nároku na náhradu trov konania. Z dôvodu odvolania žalovanej proti rozsudku súdu prvej inštancie zo dňa 11.05.2023 a odvolania žalobkyne proti dopĺňaciemu rozsudku súdu prvej inštancie zo dňa 04.07.2023 žalobný návrh žalobkyne bol predmetom odvolacieho konania vedeného u Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 14Co/125/2023, pričom odvolací súd uznesením sp. zn. 14Co/125/2023-482 zo dňa 03.04.2025 rozsudok okresného súdu sp. zn. 20C/58/2021 zo dňa 11.05.2023 vo výrokoch I., II. a IV. a dopĺňací rozsudok Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. 20C/58/2021 zo dňa 04.07.2023 zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Proti rozsudku súdu prvej inštancie zo dňa 11.05.2023 a dopĺňaciemu rozsudku zo dňa 04.07.2023 podala odvolanie žalovaná, a to voči výroku, ktorým súd priznal žalobkyni náhradu nákladov na liečenie vo výške 55,- Eur a titulom nemajetkovej ujmy sumu 3.000,- E a nároku na náhradu trov konania titulom náhrady liečebných nákladov. Z uvedeného vyplýva, že rozsudok súdu prvej inštancie zo dňa 11.05.2023 v spojení s dopĺňacím rozsudkom zo dňa 04.07.2023 nadobudol právoplatnosť vo výroku III. rozsudku súdu prvej inštancie zo dňa 11.05.2023, ktorým súd v prevyšujúcej časti žalobu zamietol, keďže voči tomuto výroku žalovanou odvolanie podané nebolo a z tohto dôvodu výrok III. rozsudku súdu prvej inštancie zo dňa 11.05.2023 nebol ani predmetom prieskumu odvolacieho súdu. V tejto časti bolo konanie právoplatne skončené rozhodnutím súdu prvej inštancie, a preto pokiaľ súd prvej inštancie opätovne v poradí druhým rozsudkom zo dňa 06.05.2025 výrokom III. v prevyšujúcej časti žalobu zamietol za situácie, že o uplatnenom nároku titulom náhrady nákladov na liečenie a titulom nemajetkovej ujmy rozhodol rovnako ako v prvom rozsudku súdu prvej inštancie zo dňa 11.05.2025, existuje tu prekážka čo sa týka prevyšujúcej časti uplatneného nároku žalobou žalobkyne v zmysle § 230 CSP, t. j. prekážka veci právoplatne rozhodutej, tzv. res iudicata. Z dôvodu, že sa v tejto časti jedná o nedostatok procesnej podmienky konania, na ktoré súd prihliada v každom štádiu konania a zároveň sa jedná o neodstrániteľný nedostatok procesnej podmienky konania, odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku III., ktorým súd prvej inštancie v prevyšujúcej časti žalobu zamietol, zrušil a konanie v tejto časti zastavil z dôvodu, že konanie v tejto časti o nároku uplatneného žalobou žalobkyne bolo právoplatne skončené, keďže proti pôvodnému rozsudku súdu prvej inštancie (prvý rozsudok zo dňa 11.05.2023) nebol odvolaním čo do výroku III., napadnutý, pričom v tejto časti nebolo podané odvolanie ani žalobkyňou.

15. Čo sa týka odvolania žalovanej vo vzťahu k výrokom I., II., IV., V. a VI. rozsudku súdu prvej inštancie v tejto časti, t. j. vo výroku I., II., IV., V. a VI. odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie postupom podľa § 387 ods. 1 a 2 CSP ako vecne správny potvrdil.

16. Čo sa týka rozhodnutia súdu prvej inštancie vo vzťahu k výroku I., ktorým súd uložil žalovanej povinnosť zaplatiť žalobkyni titulom náhrady nákladov na liečenie sumu 55,- Eur a vo vzťahu k výroku II., ktorým súd uložil žalovanej povinnosť zaplatiť žalobkyni titulom nemajetkovej ujmy sumu 3.000,- Eur odvolací súd na základe podaného odvolania žalovanej voči výroku I. a II. tak v rozsahu podaného odvolania podľa § 379 CSP a dôvodov podaného odvolania podľa § 380 CSP po preskúmaní rozsudku súdu prvej inštancie a konania, ktoré mu predchádzalo dospel k záveru, že súd prvej inštancie skutkový stav skonštatoval správne, so skutkovými závermi súdu prvej inštancie sa odvolací súd stotožňuje a v zmysle § 383 CSP je viazaný skutkovým stavom tak ako ho zistil súd prvej inštancie. Súd prvej inštancie dôkazy vyhodnotil v súlade s ustanovením § 191 ods. 1 CSP, rozhodnutie náležite odôvodnil, keď odôvodnenie rozhodnutia má náležitosti podľa § 220 ods. 2 CSP. Odvolací súd zdôrazňuje, že žalovaná ako odvolateľka v podanom odvolaní neuviedla žiadne nové relevantné skutočnosti, ktoré by boli spôsobilé vyvolať zmenu, či zrušenie rozhodnutia súdu prvej inštancie, nežiadala ani doplniť dokazovanie za podmienok stanovených v ustanovení § 384 ods. 2 a 3 CSP o ďalšie nové relevantné skutočnosti, ktoré nemohli byť bez viny žalovanej prezentované v prvoinštančnom konaní. Odvolací súd preto pri rozhodovaní vychádzal zo súdom prvej inštancie zisteného skutkového stavu, pričom neboli naplnené procesné predpoklady doplňovať dokazovanie, prípadne nariaďovať odvolacie pojednávanie zo strany odvolacieho súdu (§ 383, § 384 ods. 1, 2 a 3 v spojení s ustanovením § 366 CSP). S prihliadnutím na rozsah odvolania vo vzťahu k výrokom I. a II. a odvolacie dôvody uvedené v odvolaní žalovanej odvolací súd konštatuje, že na základe preskúmania veci dospel k záveru, že podané odvolanie nie je dôvodné a nemožno mu vyhovieť. Odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie považuje v celom rozsahu za vecne správne, keď súd prvej inštancie na základe zisteného skutkového stavu vykonal správne právne posúdenie veci a rozhodnutie náležite odôvodnil. Po preskúmaní veci odvolací súd nezistil žiadne vady konania v konaní pred súdom prvej inštancie, ktoré by sa týkali procesných podmienok. S poukazom na ustanovenie § 387 ods. 2 CSP odvolací súd považuje napadnutý výrok I. a II. rozsudku súdu prvej inštancie za vecne správny ako vo výrokovej časti tak aj v časti odôvodnenia; zároveň v podrobnostiach odkazuje na odôvodnenie rozsudku súdu prvej inštancie. Pokiaľ žalovaná namietala, že rozhodnutie súdu prvej inštancie súd dostatočne neodôvodnil, jedná sa o rozhodnutie v prevažnej miere nepreskúmateľné, pričom namietala, že súd dôkazy a vyjadrenia strán adekvátne nevyhodnotil, neuviedol vlastné úvahy, ktoré ho viedli k záverom, že v danom prípade bol preukázaný nárok na priznanie nemajetkovej ujmy, jej závažnosť a objektivita a ani úvahy o výške priznanej nemajetkovej ujmy a jej primeranosti, ktorým nesprávnym procesným postupom znemožnil žalovanej, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miery, že došlo k porušeniu jej práva na spravodlivý proces odvolací súd uvádza, že preskúmaním odôvodnenia rozsudku súdu prvej inštancie dospel k záveru, že táto odvolacia námietka dôvodná nie je. Súd prvej inštancie svoje rozhodnutie odôvodnil v súlade s ustanovením § 220 ods. 2 CSP, keď v odôvodnení uviedol, čo sa žalobkyňa domáhala, aké skutočnosti tvrdila a aké dôkazy označila, aké prostriedky procesného útoku použila, ako vo veci sa vyjadrila žalovaná, aké prostriedky procesnej obrany použila. Súd vysvetlil ako posúdil podstatné skutkové tvrdenia a právne argumenty strán, ktoré skutočnosti považoval za preukázané, ktoré dôkazy vykonal a z ktorých dôkazov vychádzal a ako ich vyhodnotil aj ako vec právne posúdil. Vo vzťahu k uplatnenému nároku na priznanie nemajetkovej ujmy súd rozhodnutie odôvodnil predovšetkým v bode 59. odôvodnenia a hlavne v bode 60. odôvodnenia, ktoré odôvodnenie dáva dostatočným spôsobom odpoveď na zodpovedanie otázky preukázania nároku na priznanie nemajetkovej ujmy, jej závažnosti a objektivitu; čo sa týka výšky nemajetkovej ujmy súd túto odôvodnil s poukazom aj na rozhodovaciu činnosť Najvyššieho súdu Slovenskej republiky a vykonal zároveň aj určitú komparáciu poukazujúc na rozhodnutia iných súdov vo vzťahu k výške nemajetkovej ujmy. Teda ani v tejto časti netrpí rozsudok súdu prvej inštancie vadou nepreskúmateľnosti. Nemožno ani prisvedčiť tvrdeniu žalovanej v podanom odvolaní, že z napadnutého rozsudku je len ťažko rozoznať, ktoré tvrdenia predstavujú závery a úvahy súdu, a ktoré tvrdenia sú citáciami vyjadrení strán sporu, konkrétne v bode 60., z ktorého dôvodu podľa žalovanej je rozsudok nezrozumiteľný. Odvolací súd oboznámia sa riadne s odôvodnením rozhodnutia konštatuje, že táto odvolacia námietka dôvodná nie je, keď z odôvodnenia rozhodnutia je jednoznačne poznateľné, čo sú tvrdenia strán sporu, prípadne svedecké výpovede a aké sú závery a úvahy súdu.

Pokiaľ žalovaná namietala nenaplnenie predpokladov pre vznik zodpovednosti na náhradu nemajetkovej ujmy, keď podľa žalovanej sa súd skúmaniu týchto predpokladov dostatočne nevenoval, uvádzajúc, že podľa žalovanej žalobkyňa nepreukázala vznik ujmy na jej osobnostných právach v rozsahu, že by bolo preukázané, že nimi bolo závažným spôsobom zasiahnuté do osobnostných práv žalobkyne, odvolací súd ani túto odvolaciu námietku nepovažuje za dôvodu, keďže súd vo veci vykonal

dokazovanie, z ktorého jednoznačne dospel k záveru, že bol preukázaný zásah do osobnostných práv žalobkyne a došlo k zásahu do zdravia žalobkyne a s tým spojených následkov do jej osobnosti, súkromného, rodinného života. Súd prvej inštancie zároveň jasne uviedol, že zásah mal preukázaný i vylúčením svedkov a zároveň uvedená skutočnosť je preukázaná aj rozhodnutím Úradu pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou ako aj odborného vyjadrenia G. H.; súd mal za preukázané, že dochádzalo v dôsledku nesprávne poskytnutej zdravotnej starostlivosti k uvoľňovaniu zubnej náhrady, ktorú ako zubná lekárka u žalobkyne aplikovala práve žalovaná, čo v konaní bolo nepochybné. Uvoľňovanie zubnej náhrady bolo prekážkou v artikulácii, náhrada jej vypadávala, pričom správne súd prvej inštancie poukázal na to, že pokiaľ si žalobkyňa zubnú náhradu vyberala, vyberala si ju práve z dôvodu, aby jej nevypadávala, pričom z výpovede svedkov súd mal preukázané skutočnosti, ktoré tvrdila samotná žalobkyňa a síce, že sa spoločensky izolovala, zmenila sa v správaní, zatvárala sa v izbe, nemala žiadne plány, bola hádavá a útočná - zmenila svoje správanie oproti obdobiu pred tým ako u nej nastali problémy s uvoľňovaním zubnej náhrady. Nesprávne poskytnutá zdravotná starostlivosť žalovanou žalobkyne bola jednoznačne v konaní preukázaná. Žalovaná nesprávne zbrúsila zdravý zub žalobkyne, čím bolo zasiahnuté do zdravia žalobkyne, nesprávnym zbrúsením zdravého zubu došlo k trvalému zásahu do zdravia žalobkyne. Súd prvej inštancie dospel na základe vykonaného dokazovania k správne záveru, že každá osoba v postavení žalobkyne v tom čase by uvedené pociťovala rovnako, a teda nejedná sa len o subjektívne pocity alebo subjektívne prežívanie žalobkyne. Súd prvej inštancie sa zároveň správne vysporiadal s námietkami žalovanej, ktoré uvádzala vo vzťahu k existencii zodpovednosti žalovanej k uplatnenému nároku na náhradu nemajetkovej ujmy a správne dospel k názoru, že v dôsledku nesprávneho medicínskeho postupu žalovanou došlo k zásahu do osobnostných práv žalobkyne a k zásahu do zdravia žalobkyne a s tým spojených následkov do jej osobnosti vo vzťahu k súkromnému životu, rodinnému životu a správne dospel súd k názoru, že žalobkyne vznikol nárok na náhradu nemajetkovej ujmy. Odvolací súd v tomto smere poukazuje na odôvodnenie rozsudku súdu prvej inštancie v bode 60. odôvodnenia rozsudku súdu prvej inštancie.

Pokiaľ žalovaná namietala, že súd v napadnutom rozhodnutí v kontexte s komparáciou a následnou primeranosťou priznanej náhrady poukazoval na rozhodnutia, v ktorých sa jedná o neporovnateľné skutkové okolnosti, a tiež poukázal na bodové hodnotenie za vážne duševné poruchy, vzniknuté pôsobením otrasných zážitkov s tým, že táto úvaha súdu je nesprávna a zároveň súd poukázal, že nie je možné porovnávať priznania nemajetkových ujmy za rôzne iné zásahy bez zohľadnenia konkrétneho skutkového stavu, avšak postupoval rozporne, pričom žalovaná namietala, že žalobkyňou tvrdená ujma nie je taká závažná, nespôsobila trvalé a ani neodstrániteľné následky, odvolací súd k tejto odvolacej námietke uvádza, že súhlasí s názorom súdu prvej inštancie čo sa týka výšky nemajetkovej ujmy, že náhrada za nemajetkovú ujmu má byť vo výške, aby splnila odškodňovaciu úlohu, avšak nemala by byť symbolická a zároveň ani nie neprimerane vysoká. Ustanovenie § 13 ods. 2 a 3 Občianskeho zákonníka, ktoré určuje podmienky poskytnutia primeraného zadosťučinenia v peniazoch nestanovuje ani minimálnu a maximálnu hranicu a výška takéhoto peňažného zadosťučinenia v peniazoch je ponechaná na úvahu súdu. V prípade, ak je zodpovednosť za zásah do osobnostných práv zodpovednosťou objektívneho charakteru (ako v súdnej veci) je práve otázka miery zavinenia pôvodcu zásahu pre určenie výšky relatívnej satisfakcie podľa § 13 ods. 3 Občianskeho zákonníka zásadným spôsobom spoluurčujúca. Pri hodnotení zavinenia je preto potrebné hrubú nedbanlivosť alebo dokonca sériu hrubých nedbanlivostí pôvodcu neoprávneného zásahu hodnotiť podstatne prísnejšie a takýto zásah by sa mal prejavovať aj vo výške stanovenej relatívnej satisfakcie. Finančná satisfakcia by mala narastať v priamej úmere s mierou zavinenia pôvodcu zásahu, pretože vyššia miera zavinenia je vždy neoprávnenosťou zásahu do osobnostných práv zosilnená. V súdnej veci je nepochybné, že pri medicínskom výkone, ktorý vykonala žalovaná, došlo k nesprávne zbrúseniu zuba, čo je zásah trvalý. Zároveň žalovaná vykonala realizáciu zubnej náhrady (aj keď len dočasnej) spôsobom, že táto zubná náhrada sa žalobkyne uvoľňovala, v dôsledku čoho u žalobkyne sa prejavovali problémy s artikuláciou a vypadávaním zubnej náhrady. Berúc do úvahy vyššie uvedené, preto aj podľa názoru odvolacieho súdu výška priznanej nemajetkovej ujmy čiastkou 3.000,- Eur je v danom prípade primeraná. Správne súd prvej inštancie s poukazom na rozhodovaciu prax Najvyššieho súdu SR poukázal na to, že čo sa týka otázky určenia výšky náhrady nemajetkovej ujmy sa nemôže vytvoriť ustálená rozhodovacia prax poukazujúca na rozhodnutia Najvyššieho súdu SR sp. zn. 7Cdo/29/2021 a 7Cdo/131/2020. V odôvodnení rozhodnutia zároveň súd uviedol aj rozhodnutia súdov, na ktoré v konaní pred súdom prvej inštancie poukazovali strany sporu, pričom súd prvej inštancie dospel k názoru, že súdom priznaná náhrada vo výške 3.000,- Eur nie je v neprimeranej výške vzhľadom na uvádzané rozhodnutia tak, že by spôsobovala obohacovanie sa druhej strany (žalobkyne), a že by nebolo prihliadnuté na princíp proporcionality vzhľadom na zistené majetkové pomery tak na strane žalobkyne a žalovanej. Zároveň

správne súd konštatoval, že nie je možné porovnávať priznania nemajetkových ujmy za rôzne iné zásahy bez zohľadnenia konkrétneho skutkového stavu, pričom vo vzťahu k uvoľňovaniu zubnej náhrady správne konštatoval, že tento stav je možné napraviť, avšak len spôsobom, že dochádza k zásahu do zdravých zubov vytvorením zubnej náhrady. Zároveň v konaní bolo preukázané, že žalovaná pri poskytnutí zdravotnej starostlivosti sa dopustila nesprávneho postupu, keď činnosťou žalovanej došlo k nesprávnemu zbrúseniu zuba. Berúc do úvahy práve vyššie uvedené preto aj podľa názoru odvolacieho súdu súd stanovil náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 3.000,- Eur v primeranej výške.

Pokiaľ žalovaná namietala, že súd mal skúmať, či nebol naplnený § 441 Občianskeho zákonníka s poukazom na správanie žalobkyne, ktorá podľa žalovanej opakovane aj napriek upozorneniu žalovanej o dočasnosti riešenia a nutnosti dohodnutia si konzultácie o trvalom riešení návrhy žalovanej odmietala, keď podľa žalovanej týmto konaním žalobkyňa porušila právnu povinnosť, a to prevenčnú povinnosť uvedenú v § 415 Občianskeho zákonníka, súd prvej inštancie správne vyslovil názor, že tým, že by žalobkyňa odmietala trvalú náhradu nezavinila vypadávanie náhrady a z toho vyplývajúce problémy v bežnom živote uvádzané žalobkyňou s poukazom na to, že iný zubný lekár, ktorý uviedol ako príčinu zlé zbrúsenie očného zuba žalobkyne, najprv urobil dočasnú náhradu zo živice a po jeho oprave žalobkyňa s novou dočasnou náhradou fungovala rok, pričom nemala s touto náhradou problém, mohla zavrieť ústa, jesť, nevypadávala jej, sa odvolací súd stotožňuje, pričom súd týmto vyhodnotením jednoznačne vyslovil názor, že v súdnej veci neprichádza do úvahy aplikácia § 441 Občianskeho zákonníka.

Vo vzťahu k výroku I. rozsudku súdu prvej inštancie sa náhrady nákladov na liečenie v sume 55,- Eur, ktoré náklady súd prvej inštancie priznal žalobkyne a zároveň žalovanej uložil povinnosť tieto zaplatiť žalobkyne výrokom I. rozsudku súdu prvej inštancie, k odvolacej námietke žalovanej, že z dôkazov predložených žalobkyňou, a to výpisu z účtu žalobkyne za obdobie od 01.02.2020 do 02.03.2020 a ani detailov pohybu z účtu žalobkyne zo dňa 26.05.2020 a zo dňa 01.06.2020 nevyplývajú, aké konkrétne náklady na liečenie boli týmito sumami kryté a z týchto dôvodov rozsudok vo výroku o liečebných nákladoch považuje za nesprávny, odvolací súd uvádza, že súd prvej inštancie odôvodnil priznanie náhrady nákladov na liečenie v sume 55,- Eur v bode 50. a 51. odôvodnenia rozsudku, s ktorým odôvodnením sa aj odvolací súd stotožňuje a zároveň k odvolacej námietke žalovanej uvádza, že poskytnutie konzultácie vyplýva z obsahu spisu Úradu pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou, Q. F. F. č. spisu 133/2021/602, ktorý bol jedným z dôkazných prostriedkov v rámci súdneho konania. Túto odvolaciu námietku žalovanej preto odvolací súd nepovažuje za dôvodnú.

Odvolací súd zároveň podrobil odvolaciemu prieskumu aj výrok IV., ktorým súd rozhodol, že žalobkyňa má nárok na náhradu trov konania vo výške 100 % titulom nemajetkovej ujmy, pričom preskúmaním tohto rozhodnutia (výrok IV. rozsudku súdu prvej inštancie) dospel k názoru, že súd správne aplikoval ustanovenie § 255 ods. 1 CSP, a keďže žalobkyňa bola plne úspešná čo do základu uplatneného nároku, t. j. nároku titulom nemajetkovej ujmy, správne priznal žalobkyne nárok na náhradu trov konania voči žalovanej vo výške 100 %, keďže výška priznania nároku pri úspešnosti žalobkyne čo do základu uplatneného nároku bola na úvahe súdu.

17. Vo vzťahu k odvolaniu žalobkyne proti výrokom V. a VI. rozsudku súdu prvej inštancie, ktorým rozhodoval o nároku na náhradu trov konania z uplatneného nároku titulom náhrady nákladov na liečenie a rozhodol, že ako žalovaná (výrok V.) tak aj intervenient vystupujúci na strane žalovanej (výrok VI.) majú nárok na náhradu trov konania voči žalobkyne podľa pomeru úspechu každý vo výške 94,14 %, preskúmaním veci odvolací súd zistil, že súd správne vo veci aplikoval ustanovenie § 255 ods. 2 CSP, podľa ktorého, ak mala strana vo veci úspech len čiastočný súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo. Súd prvej inštancie náhradu trov konania pomerne rozdelil berúc do úvahy skutočnosť, že žalobkyňa si uplatňovala nárok na náhradu liečebných nákladov vo výške 1.875,- Eur, pričom bola úspešná vo výške 55,- Eur a z tohto dôvodu ustálil úspech žalovanej a intervenienta vo výške 94,14 %. Pokiaľ žalobkyňa v odvolaní namietala nutnosť aplikácie § 257 CSP poukazujúc na existenciu výnimočných okolností, ktoré podľa žalobkyne spočívajú už v samotnom nepomere výšky náhrady trov konania k hodnote sporu, poukazovala na skutočnosť, že predmetný spor bol sporom o náhradu škody na zdraví spôsobenej nesprávnym poskytnutím zdravotnej starostlivosti, pričom súd konštatoval, že došlo k vzniku škody a v časti žalobkyne priznal nárok na náhradu škody vo výške 55,- Eur a zároveň poukazujúc na to, že žalobkyňa je osobou v hmotnej núdzi, ktorej bol priznaný nárok na bezplatnú právnu pomoc a vo vzťahu k žalovanej vystupuje ako spotrebiteľ zdravotnej starostlivosti, zároveň poukazujúc, že povolanie žalovanej a status intervenienta ako poisťovne odôvodňuje nepriznanie nároku na náhradu trov konania, odvolací súd uvádza, že preskúmaním rozsudku súdu prvej inštancie, čo do výroku V. a VI. dospel k názoru, že odvolanie žalobkyne dôvodné nie je. Súd prvej inštancie sa náležite vysporiadal aj s ustanovením § 257 CSP,

príčom dospel k správne názoru, že v danom konaní sa nejedná o celkom výnimočný prípad, ktorý môže spočívať v okolnostiach danej veci ako aj v okolnostiach na strane účastníkov konania, pričom odvolací súd sa v plnom rozsahu stotožňuje s odôvodnením rozhodnutia vo vzťahu k výroku V. a VI. uvedenému v bode 68. a 70. odôvodnenia rozhodnutia, na ktoré odôvodnenie odvolací súd poukazuje. Preto aj výroky V. a VI. postupom v zmysle § 387 ods. 1 a 2 CSP z dôvodu vecnej správnosti potvrdil.

18. Poukazujúc na všetko vyššie uvedené odvolací súd uzatvára, že rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku I., II., IV., V. a VI. považuje za vecne správne rozhodnutie, pričom odvolacie námietky tak na strane žalovanej ako aj na strane žalobkyne odvolací súd nepovažuje za dôvodné, a preto rozsudok súdu prvej inštancie vo výrokoch I., II., IV., V. a VI. postupom v zmysle § 387 ods. 1 a 2 CSP z dôvodu vecnej správnosti potvrdil, pričom zároveň odvolací súd poukazuje na odôvodnenie rozsudku súdu prvej inštancie tak ako to už bolo uvedené aj vyššie.

19. O trovách odvolacieho konania odvolací súd rozhodol pri aplikácii ustanovenia § 396 ods. 1, § 262 ods. 1 a § 255 ods. 2 CSP tak, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo, keďže žiadna zo strán v odvolacom konaní (berúc do úvahy, že odvolanie proti rozsudku súdu prvej inštancie podala tak žalobkyňa ako aj žalovaná) nebola úspešná, a preto odvolací súd dospel k názoru, že je spravodlivé, aby trovy odvolacieho konania, ktoré vznikli tej - ktorej strane sporu si každá strana sporu znášala sama.

20. Rozhodnutie senátu krajského súdu bolo prijaté pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b/ ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c/ strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e/ rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f/ súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a/ pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b/ ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c/ je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 písm. a/ až c/ CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a/ až n/ CSP (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a/ napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b/ napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c/ je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a/ a b/.

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1 a 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolať musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

a/ dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b/ dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c/ dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).